

ÜÇ
AYLAR
DERGİSİ

İÇİNDEKİLER

- Recep, Şaban, Ramazan
Güller Sultanı Peygamberimiz (Yeni Bir Yıldız)
Elmali Köy
Peygamberimizin Cömertliği
Çizgi Hikâye (Akrep)
Berat Kandili
Miraç Kandili
İlim Damlaları (Seçilmiş Gezegen)
Peygamber Kissaları (Hazreti Yunus)
İlk Oruç Heyecanı
Helvaya Değil, Sevgiye Dair
Ramazan Ayı
Kadir Gecesi
Kare Bulmaca
Ramazan Manileri
Ramazan Bayramı
Cuma Günü
Aşure Günü
Gülme Vakti
Bilmece Bildirmeyece
Çöllerin Harika Hayvanı (Deve)
Çin Vazosu
Kârlı Ticaret
Çocuklar İyileşirse
Bu Hâllerini Koruyabilirlerse
Okumanın Faydaları
Hadis Bulmaca
Sûreler
Esma'ül Hüsna (Rauf)
İlmihâl Bilgileri (Sabırın Yarısı Oruç)
Altı Hususta Söz Verin
Düşündüren Testler
Geçen Sayının Çözümleri
Bu Sayının Çözümleri

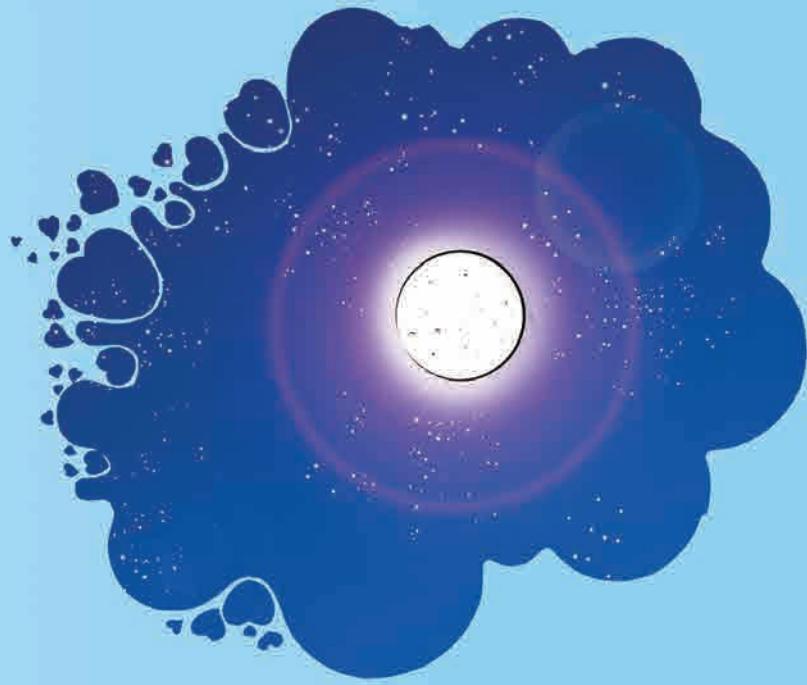
RECEP SABAN RAMAZAN

Orhan SEZGİN

Peygamber Efendimizin hicretine denk gelen aylar olan bu aylar; aynı zamanda içlerinde bizlerin kandil gecelerini ihtiva ettiği için de mübarek sayılırlar. Üç aylar diye şöhret bulan bu aylar her Müslüman için âdetâ bir temizlenme ve yenilenme zamanlarıdır. Sevgili Peygamberimizin farz namaz haricinde kalan nafile namazları en fazla bu aylarda kıldığı anlatılır.

Yine Peygamber Efendimizin Ramazan orucu haricinde en çok bu aylarda oruç tuttuğu anlatılmaktadır. Peygamberimiz'in bu kutlu zaman diliminin dolu dolu geçirilmesine yönelik oldukça fazla teşviki vardır.

Şimdi de bu ayların içerisinde hangi günler var ve ehemmiyetleri nelerdir? Bu konuda bilgimizi arttıralım:

Regaib Kandili

Recep ayının ilk cuma gecesine verilen isim Regaib Gecesi'dir. Bu gece halk arasında Regaib Kandili olarak da adlandırılmaktadır. Reagaib kelimesi çok değerli, kıymetli manalarına gelmektedir. Ayrıca Regaib Gecesi, yaklaşmakta olan Ramazanı haber verdiği için de bizler için güzel bir koridora giriyor olmanın ilk işaretini sunuyor.

Ayrıca bu gece yaygın kanaate göre Sevgili Peygamberimizin annesi Âmine'nin Efendiler Efendisine hamile olduğunu hissettiği gündür.

Güller Sultanı Peygamberimiz

Yeni Bir Yıldız

Peygamberimizin doğumlu ile birlikte yerde ve gökte çok sayıda hadise meydana geldi. O gece Kâbe'deki putlar baş aşağı devrilimişti. Sabah olduğunda putların neden devrildiğine kimse bir anlam veremedi.

O gece gökyüzünde çok sayıda yıldız kaydı. Sanki gökyüzünde yıldız şenliği vardı. Belli ki gökyüzü ile yeryüzü bu kutlu doğumumu birbirine müjdeliyordu. Yıldızlardaki hareketliliğin farkına varan bir Yahudi âlimi o sabah erkenden Kureyş'e şu soruyu sordu.

– Ey Kureyş kabilesi bu gece sizin aranızda bir çocuk dünyaya geldi mi?

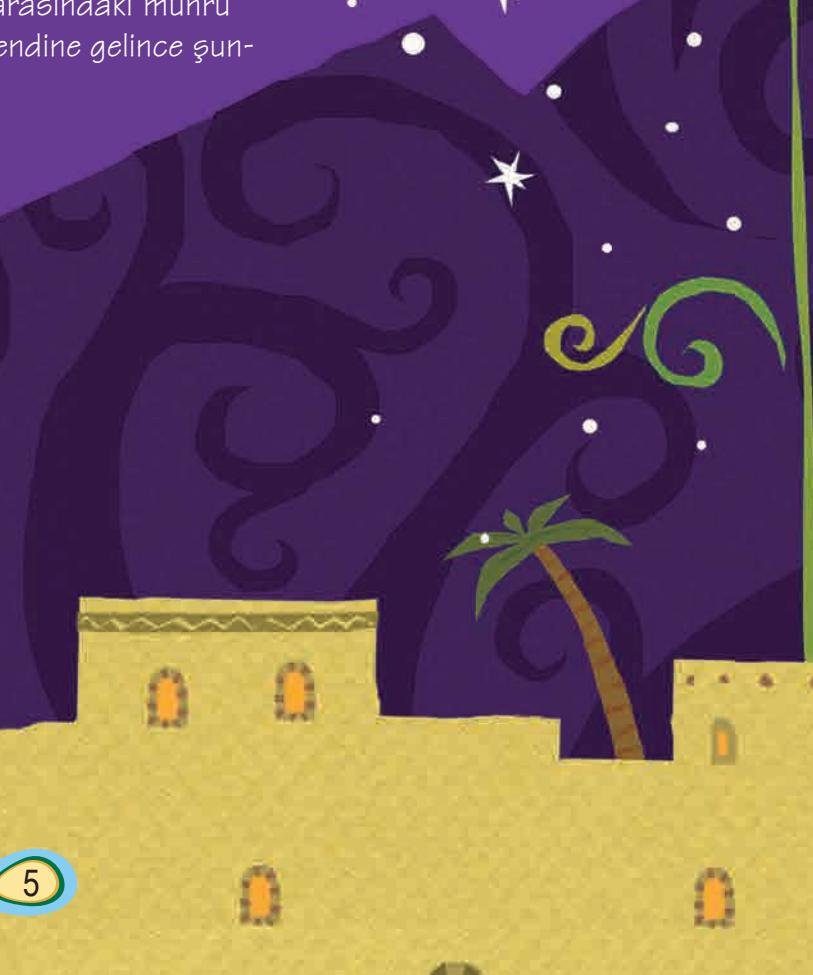
Henüz doğumdan kimsenin haberi yoktu.

– Vallahi, haberimiz yok, dediler. Yahudi âlimi:

– Bir yanlışınız olmalı, gidin iyice bakın. Bu gece Son Nebi Ahmet dünyaya geldi. Eğer burada değilse Filistin'dedir. O'nun iki kürek kemiği arasında peygamberlik mührü vardır.

Mekkeliler çok şaşırılmıştı. Etrafa dağıldılar. Bu gece Abdulmuttalib'in bir torunu doğduğunu, adını Muhammed koyduğunu öğrendiler. İki kürek kemiği arasındaki mührü fark ettiler. Hemen koşarak Yahudi âlime haber verdiler.

Yahudi âlim iyice heyecanlandı. Koşarak Abdulmuttalib'in evine gitti. Peygamber Efendimizin iki kürek kemiği arasındaki mührü görünce kendinden geçip bayıldı. Bir süre sonra kendine gelince şunları söyledi:

– Sevinin ey Mekkeliler. Artık peygamberliğin bereketi sizindir. Bu, böyle yazılıdır. O, sizinle büyük bir güce ulaşacak. O'nun haberi batı ile doğu arasını dolduracak, dedi.

Benzer bir hadise de Medine'de yaşandı. Bir Yahudi âlimi yüksek bir tepeye çıkıp bağıryordu:

– Ey Medine halkı! Ey Medine halkı!

Bu telaşa herkes şaşmıştı. Halk, Yahudi âlimin sesine kulak kabartıyordu. Belli ki çok önemli bir şey söyleyecekti.

– Nedir bu telaşın? Ne oldu şana, diyerek tepenin etrafında toplanıverdiler. Etrafında toplanan kalabalığa şu müjdeyi haykırdı:

– Bu gece, dünyaya gelen Ahmet'in yıldızı doğdu.

Mevlit Kandili

Efendiler Efendisi Peygamberimizin dünyaya teşrif ettiği gündür. Günlerden pazartesi, aylardan Nisan ve miladi takvime göre 571 yılı. İnsanlık, gelecek olan Son Peygamber'i beklemekte. Zulümlerin, ahlâksızlığın son derece arttığı bir zamandır.

Sevgili Peygamberimizin doğduğu gece birçok hadise meydana gelmiştir. Bazı insanların kutsal saydıkları Sava Gölü kurudu. Ateşe tapan bir topluluğun yillardır sönmeyen meşaleleri o gece söndü. Kişre Sarayı'nın sütunları yıkıldı. Gökyüzündeki yıldızlar yere o kadar yaklaştı ki görenler yıldızlar yere düşecek sandılar. O zamanlar gerçel olan yıldız ilmiyle uğraşanlar bu hadiselerden Son Peygamber'in dünyaya geldiğini anlaşmışlardır.

Bu kutlu doğumun ardından tertemiz ve alabildiğine bereketli bir hayat yaşayan Peygamberimize kırk yaşında peygamberliği bildirilmiş; O da o günden sonra son nefesine kadar 23 yıl insanlığın kurtuluşu için çalışmıştır.

İşte bizler de Rebiülevvel ayının on ikinci gecesine denk gelen geceyi Sevgili Peygamberimizin doğumunu ve O'nun kutlu hayatını düşünerek geçiririz. O'nun bizlere sunduğu örnek hayatı ve mesajlarını okur, dinleriz. Hayatımız ne kadar O'nun çizgisindeyse o kadar doğru yoldayız demektir.

Bu gece Peygamber Efendimize, O'nun aile fertlerine ve güzide sahabesine bol bol selâm göndermeli ve dua etmeliyiz.

Hasan KOCA

ELMALİ KÖY

İlhan İŞLER

Köy imamı Kasım Hoca cuma hutbesinde,

– Miraç; Peygamberimizin maddî ve manevî olarak Allah'ın huzuruna çıktıgı bir hadisidir. Peygamberimiz Miraç'ta daha önce gelmiş peygamberlerle görüşmüştür. Namaz, Miraç'ta farz kılınmıştır. Bizlerin Miraç'ı namazdır. Biz peygamberin ümmeti namazımızla Allah'ın huzuruna çıkarız... Yarın Miraç Kandili, akşam namazından sonra mevlit var. Cemaatimiz buyursun, dedi.

Cumadan sonra köyün delikanlı başı Osman, Kasım Hoca'nın yanına geldi. Bir şey diyecekti.

– Hocam, kandil akşamı bizim de programımız var. Nasıl yapalım? Delikanlılar da camideki mevlidle katılmak ister.

– Tamam gelsinler camiye, dedi. Kasım Hoca.

– Gelelim de, bizim program nasıl olacak? Onu konuşalım.

Kasım Hoca'yı, müftülük Ramazanda geçici olarak görevlendirmiştir. Köyün âdetlerini bilmiyordu.

Osman:

– Hocam bizim kandillerde bir âdetimiz vardır. Onu mutlaka yaparız.

– Hayrola nedir, anlat bakalım.

– Delikanlılar gruplara bölünür. Üçer beşer kişi evleri dolaşırlar. Evin bacasından aşağı bir sepet sarkıtlılar. Kandil manisi söylelerler.

Kandilleriniz mübarek olsun,
Sepetimiz dolu olsun.

Allah size bereket versin.

Delikanlı sofrası bol olsun, diyerek ev ev dolaşırlar. Topladıkları yiyecekleri bir araya getirip beraber yerler. Birlik beraberlik olur. Ev sahipleri isteyeni görmez, kimse de ne verdi diye bakmaz. Hepsi çuvallara konur, köy odasında topluca açılır.

– Çok güzel Osman, yapın. Mesele nedir?

– Siz sohbete akşam namazından sonra başlayınca bizim işimiz olmaz. Herkes camiye toplanacak, evlerde kimse kalmayacak.

– Anlaşıldı, dedi Kasım Hoca. Biraz düşündükten sonra,

– Programı birleştirelim.

– Nasıl?

– Camideki programı yatsı sonrasında alalım, sen akşamla yatsı arasında ne toplayacaksan topla.

Mevlit sonrası ben cemaati topluca davet ederim. Bu sefer sadece gençler değil, bütün köylü delikanlı sofrasına oturur, dedi.

– Nasıl olur, bilmiyorum; ama olsun bakalım, dedi Osman.

Ertesi gün ikindiden sonra köy odasında hummalı bir çalışma başladı. Gezer ekipleri hazırlanıyordu. Osman:

– Herkes tanınmayacak şekilde üstünü başını değiştiresin, yüzünü sarsın; elinizi çabuk tutun. Yatışya kadar dolaşma bitmeli, dedi.

Delikanlılar birbirlerinin elbiselerini giyiyordu. Bazähları elbiseyi tersinden giymişti. Yüzlerini tamamen kapatmak için kar başlıklarını takmışlardı.

Başka ekip gezer çıkmıştı. Yanlarında çuval, sepet, kova ve sarkıtmak için ip vardı. Köylü, gençlerin geleceğini bildiği için vereceği şeyleri önceden hazırladı. Sepete genelde çerez ve kahvaltılık şeyler konurdu.

Osman, Salih ve Mesut bir ekipteydi. Sırada Çilli Cemil'in evi vardı. Mesut:

– Çilli Cemil'in evine de sepet salalım mı, dedi.

Osman :

– Salmazsa ayıp olur. Cemil bizi yarın camide diline dolar. "Beni neden ayırsınız?" diye, dedi.

Salih:

– Osman, bu Çilli Cemil bizim moralimizi bozar, onun bacasından sepet salmayalım, dedi.

– Olmaz Salih, biz sepeti salalım, o vermeyeceğim.

– Peki, dediğin olsun.

Mesut sepeti Çilli Cemil'in bacasından salarken kandil manisini de söyledi. Vakit geçiyor, sepetin ağırlığında bir değişiklik olmuyordu. Mesut maniyi bir daha söyledi. Tam bu sırada, evin içinden hızla asılıncı sepetin ipi Mesut'un elinden çıktı, aşağı düştü. Mesut:

– Bu adamın bir halt edeceğini biliyordum.

Osman samimi bir ses tonuyla bağırıldı :

– Cemil Emmi sepeti yukarı yolla.

– Ben mi çağirdim siz, salmasaydınız, vermiyorum.

– Yapma Cemil emmi, delikanlıların moralini bozma.

– Olmaz, vermiyorum, gidin bacamdan, diye bağırıldı. Osman:

– Adamın cinleri üzerinde yine. Haydi arkadaşlar başka sepet bulalım. Acısını bir gün çıkarırız bu Çilli'den, dedi.

Almanya'dan izine gelen Eğriboyun Recep'in evinden çok şey almışlardı. İlk sepetten sonra Osman:

– Recep Ağa, bir sepetlik de delikanlı cezası kestik sana, deyip sepeti tekrar salmışlardı.

– Sepet daha ağır geliyor, Recep Ağa ne koydu acaba, dedi Mesut.

Sepeti çıkarınca Osman,

– Recep Ağa, ağalığın hakkını verdi. İki çita bal ve kete koymuş. Bu delikanlılara yeter de artar bile, dedi.

Yatsı ezanı okunurken iş bitmişti. Acele etmişler, yorulmuşlardı. Gezerler, getirdikleri yiyecekleri köy odasındaki yer sofrasına yerleştirdiler. Kapıyı çekip camideki mevlidie gittiler. Köydeki hafızların okuduğu mevlidi dinlediler. Duandan sonra Kasım Hoca,

– Cemaat! Delikanlılar herkesi kandilde kurulan delikanlı sofrasına davet ediyorlar. Müsait

olanlar buyursun, dedi. Osman hemen imamın yanına gidip,

– Hocam, buyur gidelim, dedi.

Cemaat o tarafa yöneldi. Köy odası küçük bir yerdi. Gençlerden başka en fazla yirmi kişi daha alındı.

– Bu cemaat oraya nasıl sıgar, dedi Osman.

– Sıydığı kadar, herkes gelmez zaten. Bu delikanlı sofrası, adı üstünde, dedi Kasım Hoca.

Cemaat dağılıyordu. Yaşlılar:

– Hey gidi gençlik hey, diyerek evlerinin yolunu tuttular.

Çilli Cemil, böyle olacağını tahmin etmiyordu. Yaşlı değildi. Bazen gençlerin arasına katıldırdı. Ama şimdi ne yüzle gidecekti. Bir anda sınırlanmış, gezer delikanlıların sepetine el koymuştu.

Köy odası ağızına kadar doluydu. Bazıları oturuyor, bazıları bir lokma, bir avuç cerez alıp gıdyordu. Çilli Cemil birkaç defa odanın kapısına kadar geldi, geri döndü, içeri giremedi. Osman gidenleri uğurlarken onu gördü.

– Gel Cemil Ağabey içeriği boşalıyor, dedi. Cemil biraz mahcup,

– Gelsek mi acaba, dedi.

Osman:

– Gel canım burası Halil İbrahim sofrası herkes nasibini yer.

Beraber içeri girdiler. Çilli Cemil, gençlerin neşesine hayran kalmıştı. Bu neşede benim payım niye yok diye hayiflandı. Baş tarafa imamla muhtar oturmuştu. Bir taraftan sohbet ediyor, bir taraftan cerezlerden yiyorlardı.

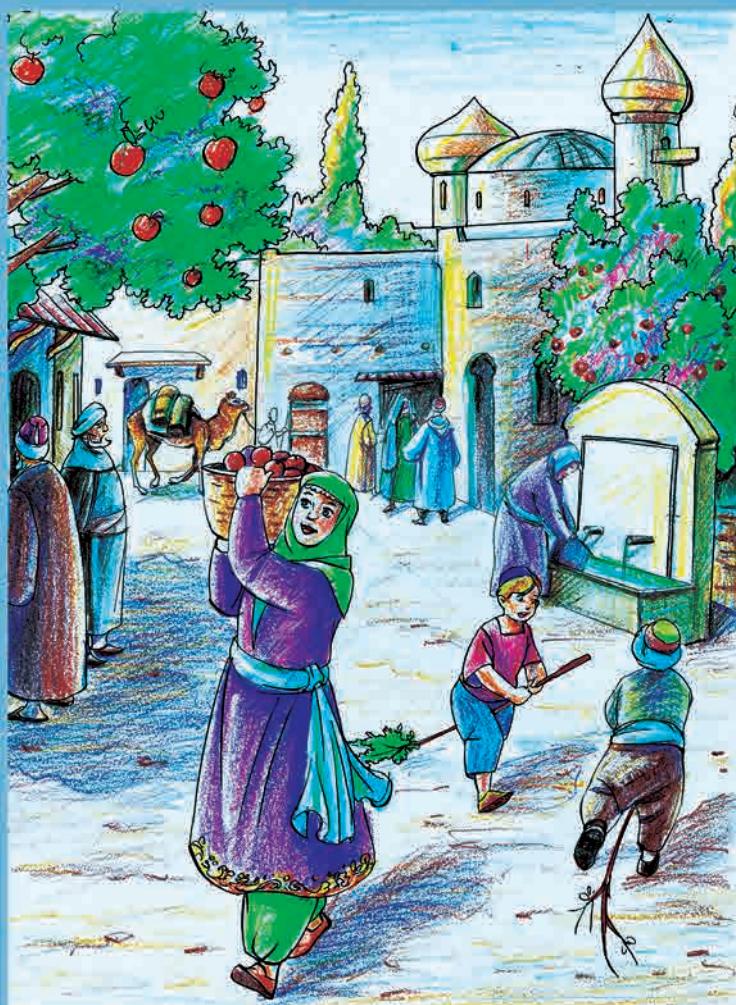
Çilli Cemil'in aklına aldığı sepet geldi. Yaptığına pişman olmuştu. Ayakkabılarını giydi:

– Osman, ben birazdan gelirim, dedi. Cevap beklemeden hızlıca dışarı çıktı. Evine gitti. Sepeti ceviz, dut, kömelerle doldurarak geldi. Sepeti Osman'a verirken,

– Bunu evde unutmuşum, alın afiyet olsun, dedi. Gençler Çilli Cemil'i imamın yanına oturttular. Kasım Hoca, Peygamber'in toplu yemeklerindeki mucizelerini anlatıyordu.

– Efendimiz Hendek Savaşı esnasında kestirdiği bir oglaktan üç yüz kişi yemiş, doymuştu...

Köşede yanan kuzineden odunların çirtitisi gelirken semaverdeki çayın kokusu odayı kaplamıştı.

Peygamberimizin Cömertliği

F. Muharrem YILDIZ

Peygamberimiz gelecek kaygıyla hiçbir şey biriktirmezdi. Onun için en büyük zenginlik namazdı. Bu yüzden elinde olan, ihtiyaç fazlası her şeyi ertesi güne bırakmadan dağıtırdı. Bir gün cemaate ikindi namazı kıldırdı. Selâm verir vermez yerinden kalktı. Cemaatin arasından geçip alela-cele evine gitti. Cemaat onun bu telaşını anlayamamış, hayretler içinde kalmıştı. Çünkü daha önceleri böyle bir hareketi hiç görülmemişti.

Efendimizin geri dönmesi gecikmedi. O, mescide geldiğinde henüz cemaat dağılmamıştı. Cemaatin meraklı bakışlarını gören Peygamberimiz, hem ders vermek hem de endişeleri gidermek için kimse bir şey sormadan şu açıklamayı yaptı.

— Yanında kalan biraz altın vardı, namazda onu hatırladım. Beni alıkoyacağından korktum ve hemen gidip dağıttım!

Peygamberimizin evi mescidin arka tarafındaki avlunun kenarlarında olduğu için gidip gelmesi çabuk olmuştu. Üstelik O, namazda hatırlamış olduğu dağılmamış altından bir an önce kurtulmak için çok hızlı davranışmış ve telaşlı hareket etmişti.

Əkrep

Yəzden kalmış sıcak bir gələn gündü.. yaşlı kadın ikindi namazı için camiye giden kocasının arkasından kəpəyi sürgüleyip mervene oturdu.. içinde bir sıkıntı vardı nedense...

Gidip əbdəst əldi ve nəməzə durdu.. nəməzzi bitince əskerdeki oğluna, qızının kızına, kocasına, əkrəbələrinə, bütün insanlara uzun ömürlü, həlqılı olmaşları üçün uzun uzun dua etti...

dəhə əksəmə epeyce zəmən vərdi əma yemeğin hazırlanması... "bir qəlinim olsayıdı" diye iç əcirdi.. "kənəkisi vərdi.. su evde, cın cın çocuk sesleri çinlərdi, yemeğin tədilənə bile bəkmədən bitirdikləri olurdu" diye düşündü.. sonra canlanıp "mercimeyi əyikləyəyim" dedi.. əma önce balkondakı kuzinəyi yəkməliydi.. hem mercimek şorbası yapacaq, hem de pətətes hazırlayaktı...

Bol soğanlı pətətes piyazını çox sevdi kocası.. öncə kuzinenin külənə böğürtti.. Sonra çəliliçip, lə atəgi tutusturdu.. ıstıfəne təcəryi oturttu "pətətesler hələnincəyə kədər şorbaçı hazırlım" dedi oturduğu yerdən..

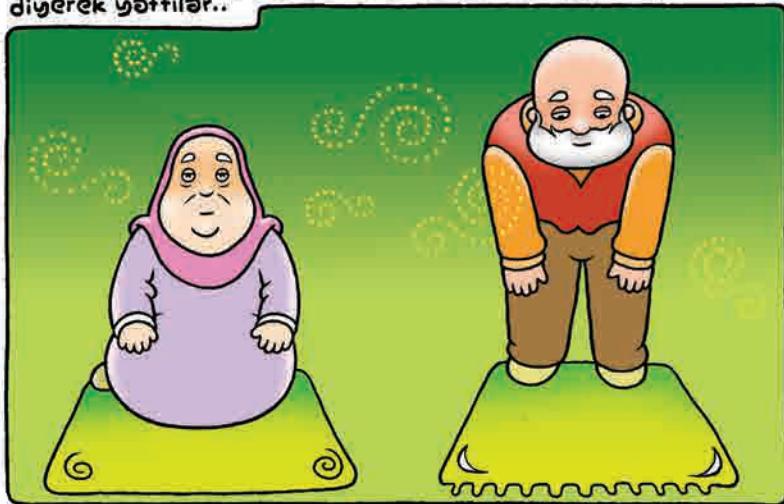

Təşə qibi açılmış, umulmadık bir hızla kuzinenin dibindəki möşəyi kəpəp, əkrebi kuyruğunu dən tuttuğu qibi cəyir cəyir yənən atəşin içine atı.. əkrep cızırkıq cızırkıq yəndi...

2
akşam olunca iki yaşlı insan yemek yediler...

akşam namazını kıldılar.. kocanın çay faslı, yatsı namazı derken uyku zamanı geldi ve birbirlerine hayırlı geceley dileyerek yattılar..

meydan gibi geniş bir yer.. kocaman bir ateş yakılmış, etrafta bir hayılı insan var.. Sanık bir törene gelmişler gibi meraklı etrafı ve ateşde bakıyorlar.. yaşlı kadınının elleri ardına bağılmış, beyaz bir elbise giydimişler.. yanında iriğeri, ösik suratlı iki tane adam var.. getirip tamateşin önüne dikiyorlar.. siyahlar giyinmiş bir adam çok gürültüsü gibi bir sesle bağırlıyor...

BİR İNSAN YAKMANIN
CEZASINI NE OLDUĞUNU BİLMİYOR.
MUSUN? BİZDE AYNEN SENİ
ÖYLE YAKACAGIZ..

yaşlı kadın eglayarak yelveriyor..

HAYIR
SEN BİR İNSAN
YAKTIN BİZDE
SENİ YAKACAGIZ

vallahi de billahi de ben kimseyi öldürmedim, ben kimseyi yakmadım, ben kimseye zarar vermedim..

kadıncağız diz çöküyor, ayakta duracak dermanı yok.. oturuyor, oturuyor, oturuyor...

ne olur inanın,
ben de ben kimseyi
yakmadım..

O sırada ateşin biraz ötesinde, kömürleşmiş bir erkek cesedi gösteriyorlar. "İste yakıldığı kişi diyorlar.. kadın diretiyor," ben kimseyi yakmadım" diye.... o sırada ceset yerinden doğrudayor, kömürleşmiş şahadet parmağını kadın'a doğru sallayıarak...

Rüyاسını kocasına anlattı ve birden ateşin canlı canlı attığı; akrep geldi aklandı..... ne büyük bir hata, ne büyük bir günah işlediğini anladı..... tereddüt bile etmeden akrebi canlı canlı ateş'e attıktı.. ceza vermenin, yakmanın sadece yüce İllâh'a mahsus olduğunu düşündü..... sabah ezanının okunmasıyla kelime-i şehadet getirerek yerinden kalktı, ter içindeki çamışırlarını değiştirdi... kocası camiye gitmişti.. yaşlı kadın yorgun vaziyette gitti abdest aldı, namazını...

Berat Kandili

H. İbrahim ÇAYIRLI

Bu gece, Şaban ayının on beşinci gecesine denk gelir. Ramazana iyice yaklaşıldığından işaretidir. Bu gece iyi değerlendirildiği takdirde geçmiş bütün günahların affolunacağı anlatılır.

Kur'ân-ı Kerim'in bütünüyle bu gecede dünya semasına indirildiği anlatılmaktadır. Kadir Gecesi'nde ise Efendimize ilk ayetler indirilmeye başlanmıştır.

Berat Gecesi'nin gündüzünü oruçlu geçirmek çok sevaptır. Ayrıca bu gece yapılan tövbeler kabul edildiğinden geceye berat, yani kurtulma, kurtuluş denmiştir. Gelecek bir yılın hadiseleri bu gece yazılacağından bol dua edip memlekетимиз, devletимиз ve sevdikлеримiz için hayırlar istemeliyiz.

Bu geceyle ilgili bir diğer husus da Peygamber Efendimize şefaat makamının bu gecede verilmiş olmasıdır. Diğer peygamberler kabul edilecek ve geri çevrilmeyecek dualarını dünyada yaptıkları hâlde Sevgili Peygamberimiz o duayı ahirete bırakmıştır. Bu duasında da ümmetine şefaat edecek ve Cenab-ı Allah bu şefaatı müsaade edecktir.

Berat Gecesi'yle ilgili Nebiler Nebisi Hazreti Muhammed (s.a.s) şöyle buyurmuştur.

“Şaban ayının yarısı oldu mu o geceyi ibadetle ihya edin. Gündüzünde de oruç tutun. Çünkü Allah Teâlâ o akşam gurup vakti dünyada semasında tecelli eder ve: “Yok mu istigfar eden affedeyim.

Rızık isteyen yok mu ona rızık vereyim. Hastalığa uğrayan yok mu ona şifa vereyim. Yok mu, yok mu?” diyerek sabaha kadar devam eder.”

Miraç Kandili

Miraç, kelime anlamı olarak yükselme demektir. Bizim için bu gecenin ehemmiyeti şu hadiseden ileri gelmektedir.

Sevgili Peygamberimiz çok sevdiği eşi Hazreti Hatice ve kıymetli amcası Ebu Talib'i üç gün arayla kaybetmişti. O gün itibariyle Müslümanların sayısı da destekçileri de oldukça azdı. Bu vefatlara müşrikler çok sevinmişti.

Cenab-ı Allah, bütün bu gelişmelerin üzerine çok üzgün olan Nebiler Nebisini Cebraîl'i göndererek kendi katına yükseltti.

Miraç yolculuğunda Efendiler Efendisi Mekke'den Burak adlı binekle Kudüs'e gitti. Kudüs'te Mescid-i Aksa'dan göye yükseldi. Bu yolculuk sırasında birçok hadise yaşadı. Grup grup insanların hâlini müşahede edip onların hakkında Cebraîl'den (a.s.) bilgi aldı. Bir noktadan sonra Cebraîl (a.s.) kendisine

eşlik edemeyeceğini söyledi. O noktadan itibaren Efendimiz yoluna yalnız devam etti ve Cenab-ı Allah ile perdesiz bir şekilde görüştü.

Sevgili Peygamberimiz bu yolculuğu sırasında bütün peygamberlere imam olmuş ve onlara namaz kılmıştır. Hz. İbrahim, Hz. Muâsa gibi peygamberlerle de bizzat görüşmüştür. Yine bu yolculuktan dönüşte namaz ibadeti bizlere hedîye edilmiş ve bütün Müslümanlara farz kılınmıştır.

Düzen kandillerde olduğu gibi bu geceyi de ibadet, dua ve namazla geçirmemiz gereklidir. Bu gecede Kur'ân okuyup devletimiz, milletimiz ve inananlar için dua etmemiz de bu geceye uygun düşecek davranışlardandır.

İlim Damlaları

Aslı KAPLAN

SEÇİLMİŞ GEZEGEN

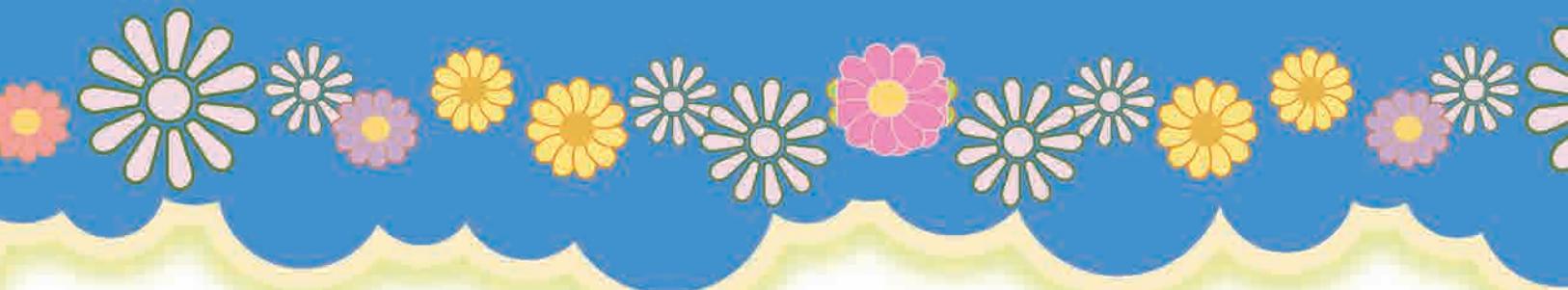
Dünya, kendi ekseni çevresindeki dönüşünü daha uzun ya da daha kısa sürede tamamlaydı ne olurdu dersiniz? Günler yine 24 saat olur muydu? Peki ya Dünya'mız, mevcut büyüklüğünde olmasaydı? Mesela ondan 318 kat daha büyük olan Jüpiter kadar olsayıdı neler değişirdi?

Şüphesiz Dünya'mızın yaratılışındaki hiçbir şey sebepsiz olmadığı gibi büyülüğu, gecesi, gündüzü veya uzay boşluğunundaki konumu da rastgele değildir.

Eğer Dünya'nın kendi ekseni etrafındaki dönüş süresi şimdikinden farklı olsayıdı bu durumda belki geceler daha uzun olurdu.

O zaman da yeryüzü daha fazla soğurdu. Uzun gündüzlerde ise fazlaca ısınırdı. Eksenin etrafında çok yavaş döndüğü için gecesi ile gündüzü arasındaki ısı farkı, 1000 dereceyi bulan Merkür'e benzerdi belki de Dünya'mız.

Gelelim farklı boyutlardaki bir Dünya'yı düşünmeye. Daha küçük bir Dünya, daha zayıf bir yerçekimine sahip olacağından

atmosfer gazlarını kolaylıkla uzay boşluğuna kaçırırdı. Bu da hayali bile çok kötü olan atmosfersiz bir Dünya demekti. Daha büyük bir Dünya'da ise yerçekimi artacağından, zehirli gazlar bile atmosferde kalacaktı. O zaman nefes almak bile imkânsızlaşacaktı.

Ya atmosfer olmasaydı? Dünya'mız da atmosfersiz olan Ay gibi gündüzleri 120 dereceye ulaşan kavurucu sıcaklar, geceleri de sıfırın altında 150 dereceye kadar düşen dondurucu soğuklar mı yaşardı acaba? Atmosfer olmayınca karbondioksit ve su buharı da olmazdı. Gündüzleri Güneş'ten gelen ışınların bir kısmını tutan ve uzay boşluğuna geri bırakmayan bu gazların olmaması, onların görevlerinin yapılamaması anlamına gelecekti. Yani o zaman Dünya'mız, gündüz Güneş ışınlarından korunamayacak, gece ise gündüz sıcaklığı saklanamayacaktı.

Şimdi de Güneş'in Dünya'miza daha yakın ya da çok daha uzak olduğunu düşünelim. Eğer Güneş enerjisi Dünya'miza şimdikinden %10 bile daha az gelseyi yeryüzü metrelere kalınlıkta buzullarla kaplanırdı. Enerjideki az bir artışla ise bütün canlılar kavrularak öldürüldü.

Peki Dünya'mız, döngle ekseniyle $23^{\circ} 27'$ açı yapmasaydı ne olurdu? Mevsimler bu eğim sayesinde oluştuğuna göre, açıdaki herhangi bir farklılık, mevsimler arasında aşırı sıcaklık farkları oluştururdu. Bu da yeryüzünde dayanılmaz sıcaklıklı yazların ve aşırı soğuk kışların yaşanması demekti.

Oysaki Dünya'mız ne Mars gibi soğuktan donuyor, ne de Venüs gibi sıcaktan kavruluyor. Yakın komşusu Ay bile göktaşısı yağmurlarına ve zararlı ışınlara maruz kalırken Dünya'mız, ılıman ve hoş bir iklime sahip ve içerisinde eksikliğini hissettiğimiz hiçbir şey yok. Çok hassas dengeler üzerine kurulmuş bir düzen var ve bu düzen içinde her varlık görevini eksiksiz yapıyor. Dünya durmadan döñüyor. Güneş, her gün doğuyor. Toprak, hep ayağımızın altında. Belki de ne kadar önemli olduğunu ancak eksikliğinde anlayabileceğimiz hava, bizi hiç yalnız bırakmıyor. Hiçbir aksaklılık neden mi yaşanmıyor? Çünkü Dünya'mız, her hâliyle özel konumunu ve seçilmişliğini hissettiren sıcak ve capcanlı bir yuva.

Bilâl YORULMAZ

HAZRETİ YUNUS

Asurlular, ticaretle uğraştıklarından çok zengin bir milletti. Ancak bu zenginlik onları zamanla Allah'tan uzaklaştırdı. Bu sebeple putlara tapmaya başladılar. Asurlular'ın başkenti olan Ninova'da Hazreti Yunus bin Metta isminde bir insan vardı. Allah, azan ve sapan bütün kavimlere uyarıcı gönderdiği gibi onu da bu kavme peygamber olarak göndermişti. Yunus Aleyhisselâm diğer peygamberler gibi gece gündüz durup dinlenmeden halkına nasihat ediyor, Kiyamet Günü'nün dehşetini hatırlatıyordu. Cehennemin ne korkunç bir yer olduğunu söyleyip, cennette onları bekleyen harika hayattan bahsediyor, onları tek Allah'a kulluk yapmaya davet ediyordu. Fakat halkından hiç kimse ona iman etmiyordu. Yıllar boyu halkın tavrı değişmeyince Hazreti Yunus onların artık iman etmeyeceğine kanaat getirdi.

Ninova'da vazifesinin bittiğini düşünerek şehri terk etmeye karar verdi. Şehirden ayrılrken çok üzgün ve kızındı. Sahile vardığında bir gemiye binip başka bir şehrde gidecekti. Başka yerlerde iman edecek insanlar bulabileceğini düşündü. Hâlbuki Allah, ona şehri terk etme emri vermemiştir. Cenâb-ı Hak'tan emir gelinceye kadar beklemesi gerekiyordu.

Yolculuk başlamış, ancak çok geçmemiştir ki açık havada birdenbire çok büyük bir fırtına koptu. Gemi her an batabilirdi. Gemidekiler ne yapacaklarını şaşırılmışlardı.

Kaptan bağırdı.

– Daha önce firtınanın bu kadar zamansız koptuğunu görmedim. Belli ki aramızda bir günahkâr var. Fırtına onun yüzünden koptu. Bu günahkârı bulmak için aramızda kura çekeceğiz. Kimin ismi çıkarsa onu denize atacağız.

O zaman ki âdetlere göre denizciler fırtınaya maruz kaldıklarında böyle yapıyorlardı. Kabaran dalgalar sonucunda gemidekiler hızlı karar vermek mecburiyetindeydiler. Üç defa kura çekilmiş ve çekilen kura her defasında Hazreti Yunus'a çıkmıştı. Kaptan üçüncü kez onun ismini okuyunca Yunus Aleyhisselâm'ın kalbi hızlı hızlı çarpımaya başladı.

Onu denize atmak için geminin kenarına getirdiklerinde Yunus Aleyhisselâm, halkına kızıp ülkesini terk etmekle hata ettiğini anlamıştı. Allah'ın açık izni olmaksızın ülkesinden ayrılmamalıydı. Başka çare olmayınca Hazreti Yunus'u denize attılar. Tam o sırada Allah, denizin içindeki büyük balıklara derhal su yüzeyine çıkmalarını emretti. Sonra bu balıklardan biri, Hazreti Yunus'a doğru yöneldi ve onu bir lokmada yutuverdi. Bir süre sonra da tekrar denizin derinliklerine gömüldü. Bu balık, Allah'ın izniyle Hazreti Yunus'a bir binek olmuştu. Her şeyin sahibi olan Allah, balığı denizaltı hükmüne getirerek peygamberini yaşıtmıştı.

Yunus Aleyhisselâm, kendini kocaman bir balığın karnında bulunca hayrete düşmüştü. Ağlamaya, kalbi, dili ve gözyaşlarıyla Allah'ı tesbih etmeye başladı. Sesi, balığın karnında yankılanıyordu.

– Ya Rabbi! Sen'sin ilah, Sen'den başka yoktur ilah. Sübħansın, bütün nokşanlardan münezzehsin, yücesin. Doğrusu kendime zulmettim, yazık ettim. Affını bekliyorum Rabbim!

Yunus Aleyhisselâm, tövbesinde samimi olduğunu ispat etmişti. Denizdeki, yerdeki ve gökteki bütün varlıklar, gerçek bir kulun nasıl olduğunu ve samimi tövbenin nasıl yapılması gerektiğini ondan öğrenmişlerdi. Hazreti Yunus balığın karnında Allah'ın dilediği kadar kaldı. Sonra Cenâb-ı Hak, onu yutan balığa suyun yüzyeyine çıkışmasını ve onu önceden belirlenen bir adanın sahiline bırakmasını emretti. Balık da ilâhi emri derhal yerine getirdi.

Yunus Aleyhisselâm, uyandığında kendini bir adanın sahilinde uzanmış vaziyette buldu. Kur'ân-ı Kerim Hazreti Yunus Aleyhisselâm'ın yaşadıklarını şöyle anlatıyor:

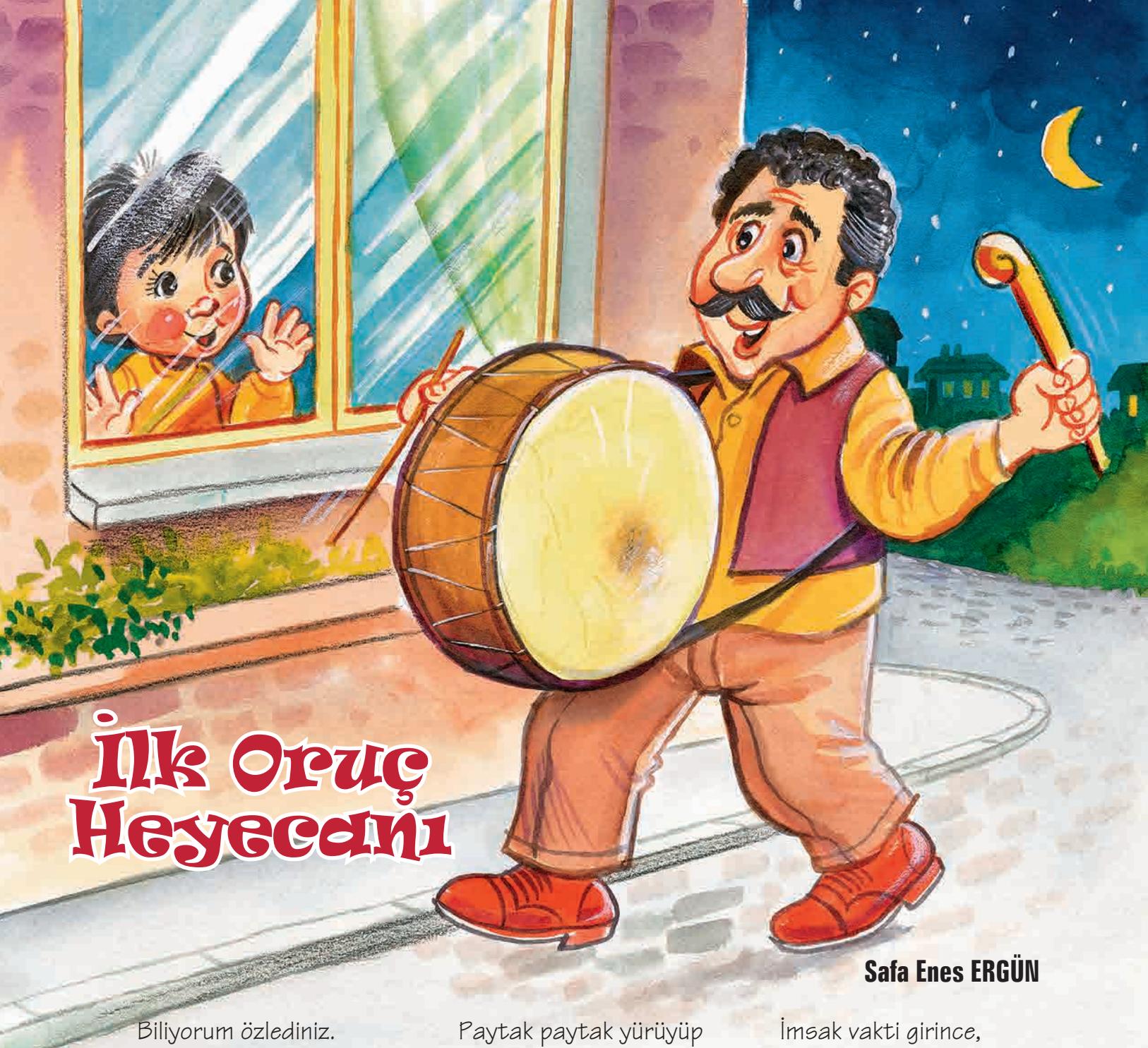
“Yunus da şüphesiz resüllerdendi. Hani o Rabbin den izinsiz kaçıp yolcusunu doldurmuş gemiye kendisini atmıştı. Kura çekmiş, kurada kaybedenlerden olunca denize atılmıştı. O yaptığından ötürü pişman bir vaziyette iken balık onu yutuverdi. Şayet Allah'ı çok zikreden, ibadetli kimselerden olmasaydı ta mahşere kadar balığın karnında kalırdı. Derken biz onu ağaçsız çiplak bir sahile attık, o bitkin bir hâlde idi. Üzerine gölge yapması için orada aśma kabak cinsinden bir ağaç bitirdik. Biz onu yüz bin nüfuslu bir şehrle göndermiştık, hatta gittikçe nüfusları artıyordu da. Yunus onları tekrar hakka çağırınca bu sefer iman ettiler.

Biz de belirli bir süreye kadar onları hayattan istifade ettirdik.” (Bkz. Saffat süresi, 139-148. âyetler)

Ninova halkına gelince onlar için peygamberlerine iman etmemenin cezası, günlerce yağmuran yağmur ve kuraklık olmuştu. Bir zaman geçmiş ufukta bir bulut belirmişti. Herkes merak içerisinde bu buluta bakıyordu. Gelen bulut değil de âdetâ içi ateş dolu bir kararttıydi. Halk her yerde Yunus Aleyhisselâm'ı arıyor, ama bir türlü bulamıyorlardı. Şehrin ileri gelenleri toplanmış ve hatalarını anlamışlardı. Bu bizim başımıza gelenler “Allah'a başkaldırışımız, zorbalık ve ahlaksızlığımızdır.” diyorlardı. Derhâl bütün halkın bir meydanda toplanması istendi. Herkes el açtı ve Allah'a hakiki manâda tevbe edildi. Herkes yaptıklarına pişmandı. Putlara tapmanın, onlara hiçbir şey kazandırmadığını şimdi daha iyi anlımışlardır.

Hazreti Yunus, Ninova'ya döndüğünde karşılaşışı manzara onu çok şaşırtmıştı. Otuz sene içerisinde üç beş insan iman etmişken, şimdi bir anda yüz bin insan iman etmişti. Bu imanları sayesinde dünyada ve ahirette başlarına gelecek elim azaptan da kurtulmuş oldular.

Hazreti Yunus'un kabri, Irak'ta bulunan Musul şehrindedir. Rabbim, Hazreti Yunus'a ve ümmetine salât ü selâm eylesin. Âmin.

İlk Oruç Heyecanı

Safa Enes ERGÜN

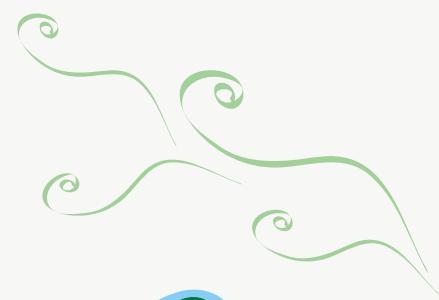
Biliyorum özlediniz.
Yollarını gözlediniz.
On bir ay, dile kolay,
İşte bitti hasretiniz.

İşil işil kandillerle,
Camilere neşe geldi.
Safa duran mü'minlerle,
İlk teravih çok güzeldi.

Gecenin karanlığı,
Sahurla aydınlandı.
Çocuklar müşil müşil,
Uykulardan uyandı.

Paytak paytak yürüyüp
Sofralara geldiler...
Yumuş yumuş gözlerle,
Yemeğe yöneldiler.

Sofraların en güzeli,
Bu sofra olsa gerek.
İmsakı beklediler,
Salavat söyleyerek...

İmsak vakti girince,
İlk oruca başlandı.
Minik minik yürekler,
Birazcık telaşlandı...

Telaşa lüzum yokmuş.
Uzun gün çabuk bitti.
İftar vakti gelince,
Mideler bayram etti.

Göreyim gül çocukların,
Bütün ay böyle geçsin.
Aldığınız sevaplar,
Yüce Rabbe yükselsin...

Helvaya Değil Sevgiye Dair

Murat KAYA

O gün de dükkânı açtıktan sonra temizliğine başlamıştim. Osman Ağabey gazeteleri karıştırıyordu. Sabah müşterileri ramazan sebebiyle akşamleyin geliyorlardı.

Yerleri paspasla temizlerken içeriye giren müşterilere kıldardım. Tam paspas biteceği sırada kapı açılır, temizlenen yerlerin tam ortasından ayağının çamurunu, inadına, bandırı bandırı girerlerdi içeri. Biraz sabredin kurusun da gelin diyemezdim; çünkü müşteri...

Yine böyle bir paspas faşının en heyecanlı yerinde kapı gıcırdayarak açıldı. Elimdeki paspası sırır olduğumu belirtircesine atacaktım ki kapıdan giren kişiyi fark ettim. İçeri giren Adil Amcay'dı. Gülen yüzü o kadar sevimli gelirdi ki ensesinden bile güleç yüzünü düşünürdüm. Kulağı ağır işittiği için taktığı kulaklık sevimliliğini bir kat daha arttıryordu.

Sokağın köşesinde küçük bir kulübede yaşayan Adil Amca nadir yaptığı alışverişlerde aldığı ufak tefek şeyin yanında "yaz helvasını" da ihmal etmezdi. Belki de bu, onun tek eğlencesiydi. Emekli maaşı yetmediği için kahvenin önünde ayakkabı boyayarak bütçesine destek olurdu.

Tek başına yaşardı; tek yaşamak zorundaymış gibi. Oysaki bir kızının olduğunu çevredenkilerden işitmıştim. Hatta bir defasında kapısına yanaşan arabadan kızı olduğunu tahmin ettiğim bir bayan inmiş ve evine girmiştir. Onun evine girdiğini gördüğümde: "Bu, kızı olmalı." diye düşünmüştüm.

Dükkanın sahibi Osman Ağabey, Adil Amca'yı sevdiği için ona laf atardı. Bu takılmalarından birisi daha gerçekleşiyordu.

Osman Ağabey:

– Hayırda Adil Amca, ramazan ziyafeti mi?

Adil Amca kulaklığını düzeltip,

– Efendim, duyamadım, dedi.

Osman Ağabey sesini yükseltip,

– Helva, dedim; Ramazan için mi?

Ses, dükkanın içinde yankılıyordu ya da bana öyle geliyordu. Cevap gelmediğini görünce **Osman Ağabey** helvayı tarttığı terazinin üzerinden Adil Amca'ya doğru baktı.

Cevap gelmemişti; ama ne ben ne de **Osman Ağabey** duyabilmisti. Çünkü sözler yetmemiş; ses bitmiş; gözyaşı dökülmüşü kelimelerin üzerine. Ağlıyordu Adil Amca, ağlıyordu; yağmurlar kadar sessiz ama ırmaklar gibi çok...

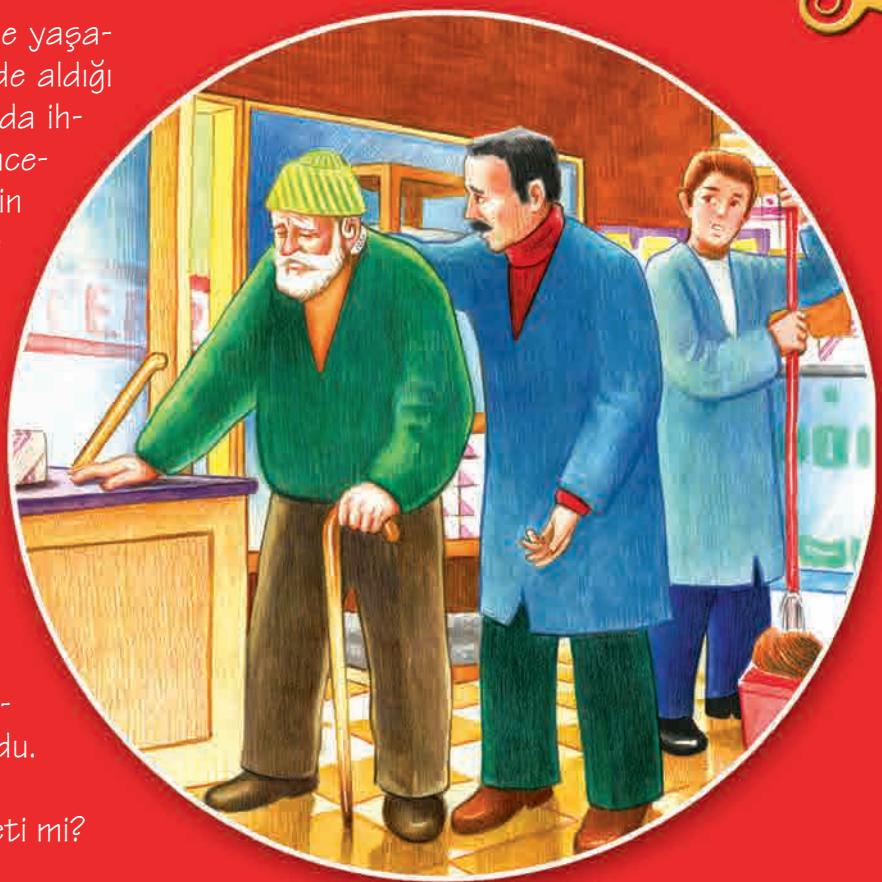
Osman Ağabey, yanlış bir şey söyleme tedirginliği içinde bir çırپıda paketi yapıp Adil Amca'nın yanına geldi.

– Hayrola amcam, yanlış bir şey mi söyledi dim, dedi.

Adil Amca soruyu anlamıştı. O da soruya bir soruya karşılık verdi.

– Ne zaman başladı ramazan?

Bir şey anlayamamıştı **Osman Ağabey**; ama yine de,

– Yedi gün oldu, bugün yedinci gün, dedi.

Adil Amca kulaklığını gösterip,

– A be evladım, ben ramazanın geldiğini anlayamadım, derken tekrar ağlamaya başladı.

Duyamadığına mı yoksa duyuran birinin bile yanında olmadığına mı ağlıyordu bilemiyorum ama ağlıyordu. Bütün canıyla malıyla yetiştirdiği çocuğu, yabancı gibi başka bir evde kalsın bunu anlayamıyordu. Ne olmuştu da yalnızlığa terk edilmişti. Onu, bu hüzünlü hâl içerisinde kıza görse ne düşündürdü.

Aileye yük olabilir, diye bir kenara ihtiyar Adil Amca gözyaşlarıyla: "Ailelerdeki bereketin direği, rahmetin vesilesi ve musibetlerin siperi, ihtiyar ebeveyndir. Onların yüzünden gelen bereket olmasa aileler daha fazla geçim darlığına düşer." dedirtiyordu.

Helva, tezgâhta yalnız kalmış, adının anımsasıyla akillara gelen tatlılık acı bir hâl almıştı.

Ramazan AYI

Şule GEDİK

Bu kutlu ay bir ay boyunca oruçlu geçirdiğimiz aydır. İftarı, sahuru, teravihi ve okunan Kur'ân'larıyla kutlu bir zaman dilimidir. Bu ayda gerçekleşen bazı güzellikleri şöyle sıralamak mümkündür:

- Yardımlaşmanın, zengin fakir ayrimının ortadan kalktığı, Allah'a yaklaşmanın yaşandığı bir aydır Ramazan. Sadakalar, fitreler, zekâtlar dağıtıldığı için belki de insanların en cömert olduğu aydır.
- Verilen iftarlar, kalkılan sahurlar, kılınan namazlar ve okunan Kur'ân'lar bu aya apayrı bir bereket ve huzur getirir. Melekleri memnun eden, şeytanların âdetâ çıldırmasına sebep olan bu ay bizler için hem maddî hem manevî temizlenme ayıdır.

• Diğer aylarda tok olanlar fakirin ve aç gezenlerin hâlini çok iyi kavramış olurlar.

• Bu ayda şeytanlar üzülür, melekler sevinir. Çünkü melekler, insanlara yaptıkları güzelliklerden dolayı sevap yazarken, şeytanlar günah işlemeye fırsatı çok az bulurlar.

• Bu ayda şeytanlar zincire vurulur.

Efendiler Efendisi Hazreti Muhammed, (sal-lallahu aleyhi ve sellem) bu ayın faziletleriyle ilgili:

“Ramazan geldiği zaman rahmet kapıları açılır, cehennem kapıları kapanır ve şeytanlar zincire vurulurlar.” buyurmuştur.

Bir başka hadislerinde ise:

“Faziletine inanarak ve mükâfatını umarak Allah rızası için Ramazan gecelerini ibadetle geçiren kimseyin tüm geçmiş günahları affedilir.” buyurmuştur. Başka bir hadisinde ise Allah Resûlü şöyle demiştir:

“Cennet'te reyhan denilen bir kapı vardır. Bu kapidan kiyamet gününde yalnız oruçlular girer. O kapidan onlardan başkası giremez. Kiyamet gününde oruçlular nerede, diye nida edildiğinde oruçlular kalkıp oradan girerler. Oruçların sonucusu oradan girdiğinde kapı kapatılır ve oradan içeriye oruçluların başkası giremez.”

Ramazan ayının hayır ve bereketine dair bunalıların dışında Allah Resûlü'nün daha birçok hadisi mevcuttur. Cebrail (a.s) ramazan gecelerinde Sevgili Peygamberimizle karşılıklı Kur'ân okurları. Cebrail'in okuduklarını Peygamber Efendimiz tekrar ederdi. Günümüzde de mukabele okumak diye tabir edilen âdet bu şekilde başlamıştır.

Oruç sayesinde insanların bedenleri ve zihinleri dinlenir, aç insanlar tok olanların halinden anlar. Zengin fakir arasında uğurumlar zekât, fitre ve sadakalarla ortadan kaldırılır. Arada bir yakınlık, kaynaşma ve fakirin hâlinden anlama duygusu gelişir. “Tok, açın hâlinden anlamaz.” sözünün tersi yaşanır.

Kadir Gecesi

Safa ENES ERGÜN

Bu gece ile ilgili Kur'ân'da bir süre de bulunmaktadır. Adı da Kadir Sûresidir. Bugünün Ramazanın son 10 günündeki tek günlerden birinde olacağını Peygamber Efendimiz haber vermiştir. Ülkernizdeki yaygın uygulamaya göre Ramazan'ın yirmi yedinci gecesi olarak Kadir Gecesi kutlanır. Bu gece yapılacak duaların geri çevrilmeyeceği söylenir. Kadir Sûresinde Yüce Allah mealeen şöyle buyurur:

"Biz onu (Kur'ân'ı) Kadir Gecesi'nde indirdik. Kadir Gecesi'nin ne olduğunu sen bilir misin? Kadir Gecesi bin aydan daha hayırlıdır. O gecede Rabb'lerinin izniyle melekler ve ruh (Cebrail) her iş için iner dururlar. O gece esenlik doludur. Ta fecrin doğuşuna kadar."

Bu surede de geçtiği üzere Yüce Kitabımız Kur'ân bu ayda ve bu gecede indirilmeye başlamıştır.

"Bin aydan daha hayırlıdır." Kutsal kitabımız bu gece için böyle söylüyor. Bu süre ortalama bir insan ömrüne denk gelir. Bu geceyi iyi değerlendirmek, bütün bir ömrünü ibadetle geçirmiş gibi sevap

getirecek demektir. Kadir Gecesi üç ayların en kutlu zamanıdır denebilir.

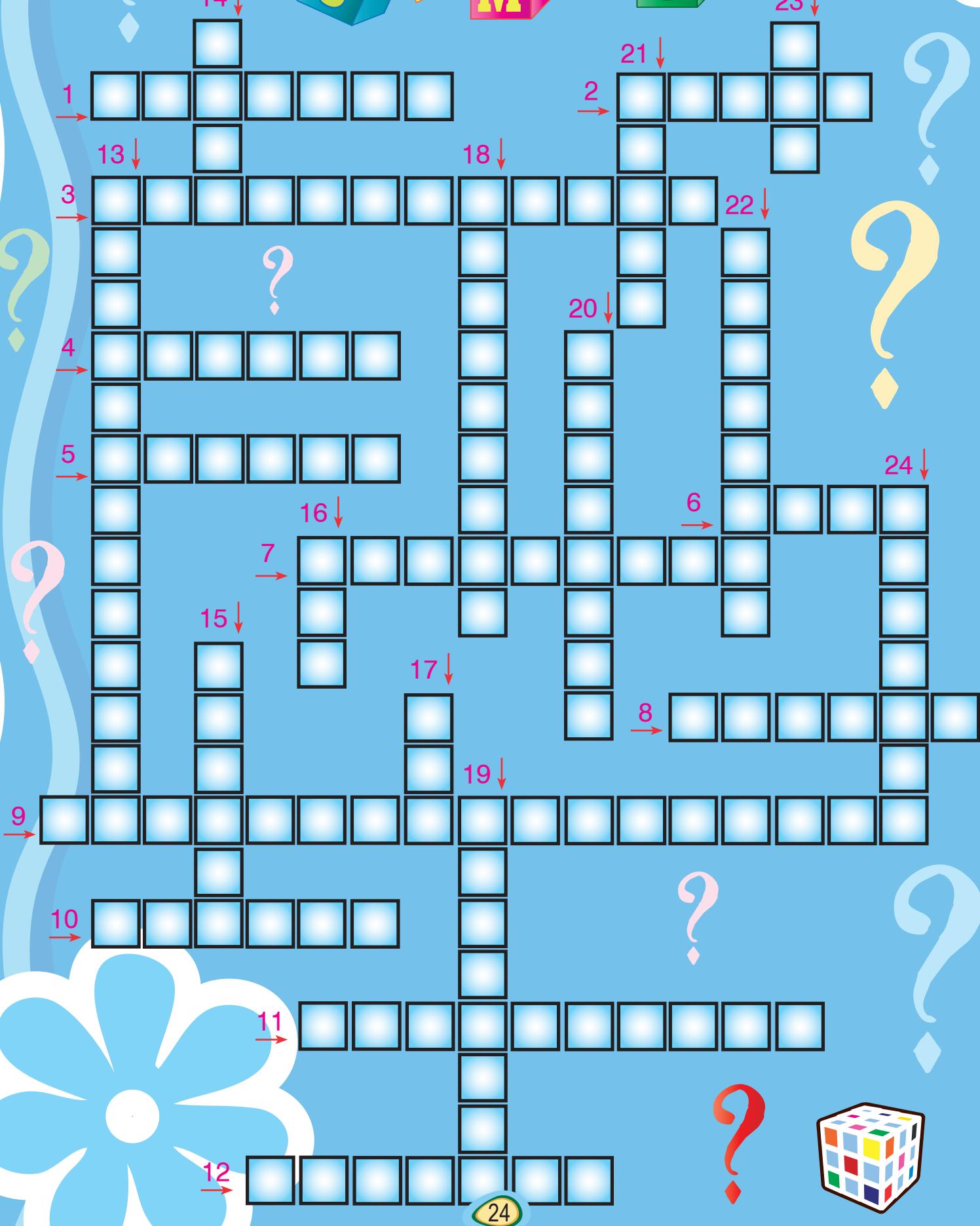

Bu gecenin nasıl değerlendirilmesi gereğine dair Şefkat Peygamberi Hazreti Muhammed (sal-lallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "Kim Kadir Gecesi'ni sevabına inanarak içtenlikle ihyâ ederse geçmiş günahları bağışlanır."

Bu gecede de bol bol Kur'ân okunmalı, namaz kılınmalı ve tövbe-istiğfâda bulunmalıdır. Ayrıca Sevgili Peygamberimize ve aile fertlerine bolca selâm göndermeliyiz.

Kare

Zekeriya ŞEN

Bulmacanın Soruları

1. Yurdumuzda üretilen bir ürünü, yurt dışında başka bir ülkeye satmak.
2. Elektrik enerjisini ışığa dönüştürmek için duya takılan camdan yapılmış lamba.
3. Küçük yaşlarda kardeşleri tarafından kıskanılarak kuyuya atılan, oradan Allah'ın izniyle kurtulunca köle pazarlarında satılan ve zindanlara atılan bir peygamberdir. Kur'an'da onun hikâyesi "hikâyelerin en güzeli" olarak anlatılır.
4. Recep ayının ilk Cuma gecesinde yaşanan mübarek kandil gecesinin adıdır.
5. Yurt içinde ya da yurt dışında dinlenmek, eğlenmek, araştırmak ve öğrenmek gibi maksatlarla gezip dolaşan insanlara denir.
6. Doğu Karadeniz'de çay üretimiyle meşhur şırın bir kıyı ilimizdir.
7. Uzay ve gök cisimleriyle ilgili araştırmaları içeren bilim dalıdır.
8. Dünyada Allah'a inanıp iyi işler yapan insanların ahirette Allah tarafından ödüllendirilerek sonsuza kadar mutlu edilecekleri güzel yer.
9. İstanbul'u fetheden büyük bir Osmanlı padişahıdır.
10. Pil ve akü gibi elektrik üreten araçlara verilen genel isim.
11. Güneydoğu Anadolu'da karpuzuyla ve tarihi eserleriyle ünlü büyük ilimizdir.
12. Belirlenen bir hedefe ok atıp isabet ettirmeye çalışma şeklindeki sporıdır. Güreş, ata binme ve yüzme ile birlikte bu spor dalı da Peygamber Efendimizin sünnetlerindendir.
13. Peygamber Efendimizin kızı, Hazreti Ali'nin eşi olan mübarek anamızdır.
14. Elektrik enerjisi almak için fişin takıldığı yerdir.
15. Allah'ın izniyle, peygamberler tarafından gösterilen olağanüstü durumlardır. (Mesela Peygamber Efendimizin dua ederek elini işaret etmesiyle Ay'ın ikiye bölünmesi gibi)
16. Bizi doğuran, emziren, besleyip büyütten ve bizim de kendisine büyük saygı göstermemiz gereken mübarek insandır. Peygamber Efendimizin ifadeyle Cennet onun ayakları altındadır.
17. Bazı oyuncaklara, TV kumandasına, radyolara, duvar ya da kol saatlerine takılan ve elektrik akımı oluşturarak bu araçların çalışmasını sağlayan miknik üreteç.
18. Anadolu'yu baştan başa dolaşıp insanlara sevgi, hoşgörü, kardeşlik, dostluk mesajları sunan bilge kişidir. 13. yüzyılda yaşayan bu bilge kişinin Allah sevgisi ve peygamber sevgisi ile ilgili pek çok ilâhileri vardır.
19. Hindistan'da Türk mimarlar tarafından yapılan harika bir tarihî eserdir.
20. Allah'a inanmayan ve dünya hayatında kötü işler yapanların ahirette gidecekleri ceza yeridir.
21. Hicri takvimdeki aylardan ilki olan Muharrem ayında yapılan özel bir yemektir. Bu yemekte buğday, nohut, mercimek, üzüm gibi farklı tür meyve ve kuru gıdalar kullanılır.
22. TV ve bilgisayarı, çeşitli ev aletlerini çalıştırmak için kullandığımız enerji türü.
23. Allah'ın sayısız nimetlerinden bol vitaminli, sarı renkli tatlı bir meyvedir.
24. Tam 8865 metre yüksekliğiyle, Dünya'nın en yüksek tepecidir.

Ramazan Manşeleri

Kavuştuk Ramazana
Ne de büyük ihsana
Bu ayda oruç tutmak
Huzur verir insana

İnananlar oruç tutar
Gönüller hep bir atar
Sevinir hep müminler
Allah diyenler artar

Sahur oldu işiyor
Bülbüller ötüşüyor
İftârda çay deyince
Yüreğim tutuşuyor

Sofrada fakir olsun
Tabağı çukur olsun
Karnı doyduktan sonra
Duâyi okur olsun

Davulun içi pekmez
Çalarım fakat ötmez
Bir bahşış vermezseniz
Davulcu burdan gitmez

Yün yatacta yatarız
Yapma çiçek satarız
Biraz bekle davulcu
Şimdi bahşış atarız

Ramazan Bayramı

Mehmet AYDIN

Gündüzleri oruçla, geceleri iftar, sahur ve teravihle geçirilen bir aylık kutlu zaman sona ermiştir. Ayetlerde ve hadislerde anlatılan müjdelere kavuşmak bütün Müslümanların hayalini süsler. Her ne kadar bu güzel gühler bitmiş ise de Yüce Allah'ın emrihe uymuş olmanın huzuru vardır kalplerde. Bu sebeple İslâm âleminin tamamı üç gün boyunca bayram yapar.

Genç, yaşlı, büyük küçük herkeste bir coşku hâkimdir bayramlarda. Bu coşkuyu paylaşmak için Müslümanlar önce sabah erkenden bayram namazına koşarlar. İki rekâtlık namazdan sonra da bayramlaşmaya. Uzak yakın akrabalar ziyaret edilir. Büyükler küçüklere hediyeler, harçlıklar verir. Küçükler de büyüklerin ellerinden öperek saygılarını gösterir.

Bayramlarda sadece diriler değil ölüler de unutulmaz. Arefe günü mezar ziyareti yapamayanlar bayram günlerinden birinde ahirete uğurladıkları sevdiklerine ziyarete giderler. Onlara dua okuyup onlar için istigfarda bulunurlar.

Cuma Günü

Cuma günü biz Müslümanların mübarek günüdür. Bugün İslamiyet'ten önce gelen diğer dinlerde de kutsal sayılmıştır. Ancak Yahudiler bugünü cumartesiye; Hristiyanlar da pazara kaydırarak Yüce Allah'ın emrinin dışına çıkmışlardır. Müslümanların bu emre itaatlerinden dolayı Sevgili Peygamberimiz'in kendi ümmetinin diğer ümmetlerden öne geçtiğine ve daha faziletli olduklarına dair nur beyanları mevcuttur.

Cenabı Hakk'ın cuma gününü bu kadar mübarek kılmasının hikmetlerinden bazılarını Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle saymışlardır:

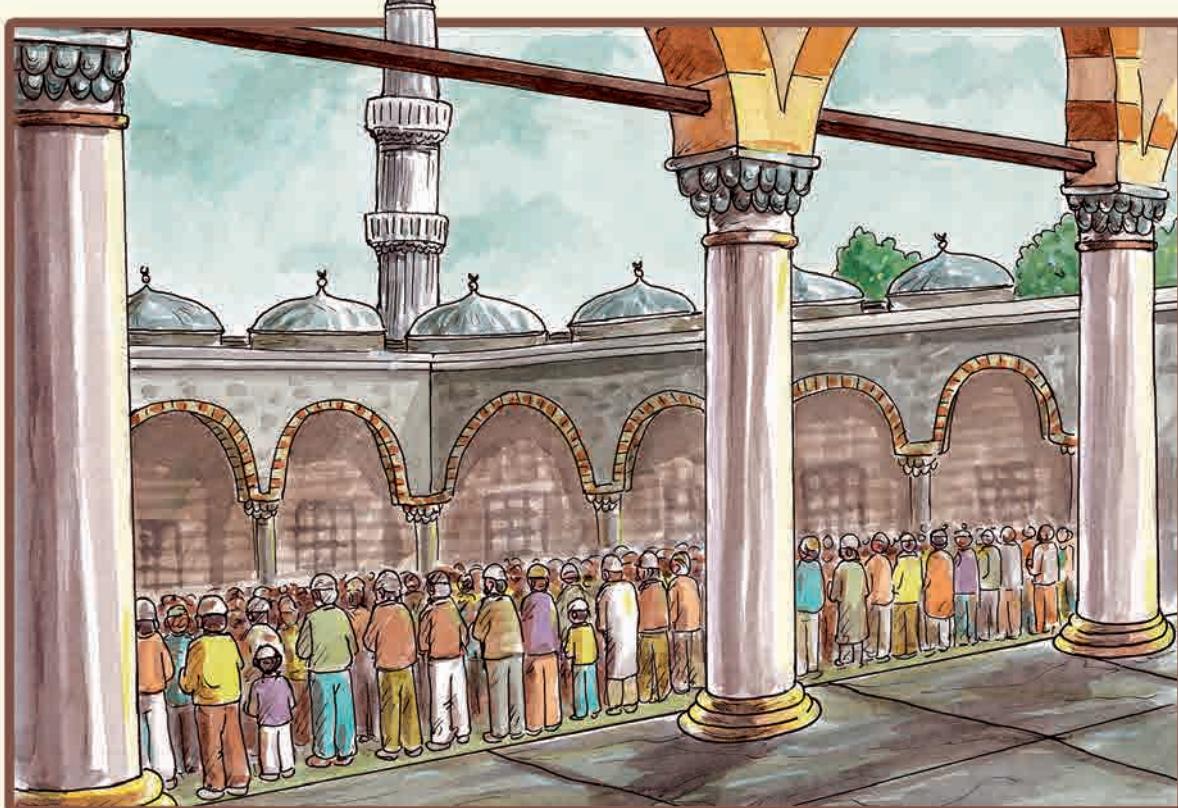
- Âdem, cuma günü yaratıldı ve o gün Cennet'ten dünyaya indirildi.
- Dünyada pişmanlık içerisinde dolanırken Cenab-ı Allah onun tövbesini Cuma günü kabul etti.

- Yine Hazreti Âdem bugünde vefat etti.
- Kiyamet de Cuma günü kopacaktır.

Yine Sevgili Peygamberimiz cumanın ehemmiyetine dair şunu da söylemiştir: "Cumada öyle bir saat vardır ki o saat içinde bir Müslüman kalkıp namaz kilar da o saate denk getirerek Allah'tan bir hayır dilerse Allah dilediğini muhakkak kendisine verir." Cuma gününün bu özelliğinden dolayı cumanın içindeki icabet saatı Ramazan içindeki Kadir Gecesi'ne benzetilmiştir.

Cuma ile ilgili bir diğer husus da Müslümanların bir araya gelme ve bir çeşit bayram yapma günü olmasıdır. Büyük kalabalıklar bir araya gelerek birbirlerinin sevinçlerini ve üzüntülerini paylaşırlar ve bu sayede cuma kılınan yörelerde birlik beraberlik ziyadeleşmiş olur.

Mehmet ULUSAN

Gülme Vakti

SAYILAR YALAN SÖYLEMEZ

Öğretmen matematik der-
sinde öğrencilere sorar:

- Çocuklar, sayılar asla yalan
söylermez. Mesela bir adam
bir tarlayı 15 günde sürerse
on beş adam bir günde sürer.
Buna benzer bir örnek de siz
bulun. Öğrencilerden biri kıs kıs güllerken par-
mak kaldırır.
- Mesela bir gemi Atlas Okyanusunu beş
günde geçerse beş gemi de bir günde geçer.

HİRSİZİN YALANI

Çantası çalınan kadın, mah-
kemedede hadiseyi anlatıyordu.
Sarığı göstererek söyle dedi.

- Evet, bu o! Onu gün gibi gör-
düm. Onun yüzünü her yerde
tanyabilirim.

Sanık yerinden fırladı.

- Bayan, benim yüzümü nasıl
görmiş olabilirsiniz? Yüzümde
maske vardı!

SOKRAT VE BİLEYTAŞI

Talebelerden biri Sokrat'a sormuş.

- Herkese güzel konuşma dersleri ver-
diğin hâlde, niçin sen de çıkış bir konu-
şma yapmıyorsun?
- Evlat, demiş Sokrat. Biley taşı keskin
değildir ama en sert demiri bile keskin
eder...

BÜYÜK ADAM

Öğretmen, Hasan'a sorar:

- Söyle bakalım Hasan.
Sizin köyde doğmuş büyük
bir adam var mı?

Hasan:

- Hayır, öğretmenim. Bizim köyde
hep bebekler doğar.

SANS

Tembele sormuştur.

- Şansa inanır mısınız?
- Evet, yoksa insanların başarısını
neyle açıklardım.

AKILLI KAÇAKLAR

Trafik polisi arabayı durdurur.

- Sizi tebrik ederim beyefendi, bugünkü kontrollerimizde emniyet kemeri takan tek sürücü sizsiniz. Bu yüzden size 3 bin YTL ödül vereceğiz. Bu ödülle ne yapmayı düşünüyorsunuz. Şoför,

- Hemen gidip ehliyet alacağım.

- Ne! Senin ehliyetin yok mu, demeye kalmadan şoförün yanındaki kadın söze girmiş:

- Siz ona bakmayın memur bey, içince hep böyle konuşur.

Polis iyice sinirlenmeye başlamış. Derken arkadan bir ses duyulmuş.

- Ben size demedim mi çalıntı arabayla yola çıkmayalım başımıza bir iş gelir diye.

Trafik polisi iyice şaşırılmış ve bu kez de bagajdaki ses atlamış.

- Ne oldu, geçtiğ mi sınırı?

ŞEKER

Adam kahveye girdiğinde soluk soluçaydı. Boş bir masaya oturup garsona seslendi.

- Bana bir çay!

- Çay geldi, şekerleri atıp karıştırdı.

- Garsondan yine şeker istedi. Onları da atıp karıştırdı, yeniden istedi. Garson:

- Sekiz şeker koydun çaya be ağabey!

- Koydum ama işte görüyorsun, hepsi eriyor.

ŞAMPUAN

Berkecan duş almaya girer, başına su dökmeden şampuanı saçlarına boşaltıp ovalamaya başlar. Sırtını keselemeye gelen annesi sorar.

- Oğlum kafanı ıslatmayacak mısın?

- Yok anne, bu şampuan kuru saçlar içinimiş!

Bilmece Bildirmeye

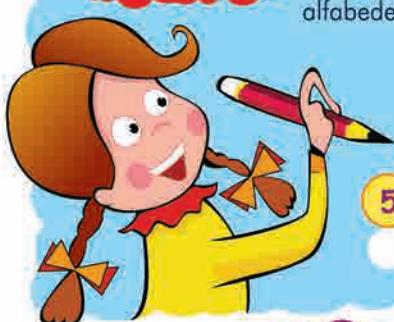
Farklar

Alttaiki iki resim birbirinin aynı gibi görünüyor; fakat aralarında yedi fark var. Acaba nerelerde, bulur musunuz?

Harfleri Sırala

Aşağıda, Yunus Emre'nin bir şiirinden bir bölüm yazılı. Sayıların altındaki boşluklara, o sayının alfabeteki sırasında olan harfi yazarsanız cümleyi okuyabileceksiniz. Haydi bakalım kolay gelsin..

22 6 27 6 15 12 16

22 6 27 12 15 6 15 12 16

5 26 17 28 1

14 12 16 22 6 28 6

14 1 15 16 1 29

Var-Yok

İpuçlarından yararlanarak, her satırda harfi bulun ve boşluklara yazın. Yukarıdan aşağıya doğru okuyunca Kur'an-ı Kerim'deki bir surenin adını bulacaksınız.

- İlk harfi HAYATta var HASATTa yok
- İkinci harfi AHMETte var MEHMETte yok
- Üçüncü harfi ESKİde var YENİde yok
- Dördüncü harfi ŞAKİRde var ŞÜKÜRde yok
- Beşinci harfi AMİNde var AMİRde yok

Hadis Bulmaca

Alttaiki kelimeleri yanlarındaki sayılarla göre sıraya dizin. Peygamber Efendimiz'in bir Hadis-i Şerif'ini bulacaksınız.

Sayı Eşleştirme

Aşağıda bazı sürelerin adları var. Her biri balonlardaki şekillerden birisiyle gösteriliyor. Her harfin karşılığı olan bir şekil var. Hangi şeitin, hangi sure adına karşılık geldiğini bulup eşleştirir misiniz?

İHLAS

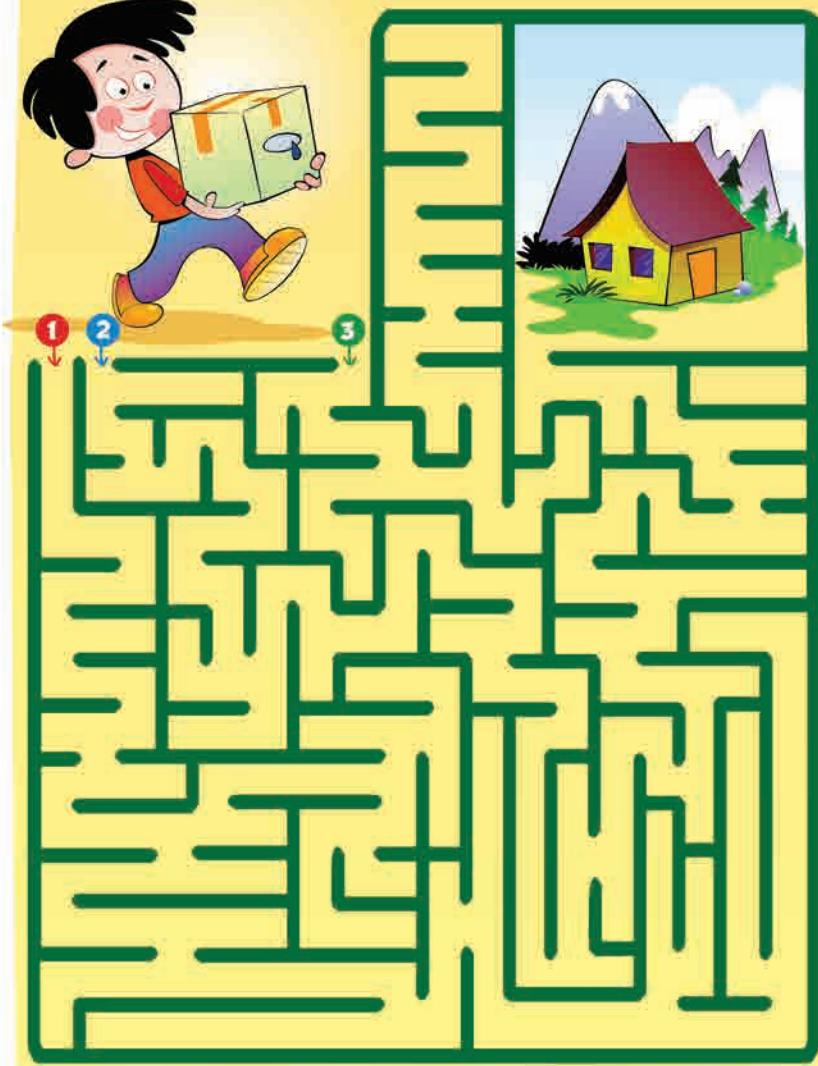
FELAK

YASİN

Labirent

Kimse yok mu derneğinin kampanyasına katılan Ahmet, uzak bir köydeki ihtiyaç sahibi aileye hediye paketi götürecek. Acaba hangi yolu kullanmalı? Ona yardım eder misiniz?

Kelime Oluşturma

Altta harfleri doğru sıralarsanız bir kelime bulacaksınız.

"T" harfiyle başlayan kelimenin anlamı şu: Herhangi bir işte elinden geleni yapıp daha sonrası Allah'a bırakmak.

Hangi Harfler

Yandaki harflerden bazıları birkaç kere yazılmış. Bu harfleri karalayın. Kalan harfleri doğru sıralarsanız, "Allah'a kulluk görevimizi yerine getirmek" anlamındaki kelimeyi bulacaksınız.

Gölgeler

Soldaki resmin gölgesi acaba aşağıdakilerden hangisi, bulur musunuz?

DEVE

A. Başak SEZGİN

Yaklaşık bir saatir yürüyoruz. Yolumuz epey uzunmuş ve bir de çöl geçeceğimiz. Sahibim bu yolculuğa benimle çıkmakla en iyisini yaptı. Çölün zor şartlarına bir deveden daha iyi kim dayanabilir ki?

Çöldeki en büyük tehlike susuzluk fakat bizler bu konuda çok dayanıklıyız. Bir seferde ağırlığımızın üçte biri kadar suyu içebiliyoruz. Sonra da bir daha hiç su içmeden, üç dört hafta kadar dayanabiliyoruz. Sahibim bunu bildiği için bu sabah bana çok su içirdi. Zaten şu an ben yürüdükçe hörgücumdeki yağlar da yanarak enerjiye dönüşüyor. Bu sırada bir yandan da su meydana geliyor. Böylece aynı anda vücudumun hem enerji hem de su ihtiyacı karşılanmış oluyor.

Çölde ilerlerken su bulmak kadar yiyecek bulmak da zor. Ancak sahibim bunu düşünerek yanımıza benim için yiyecek almış. Zaten bizler pek yemek seçmeyiz. Her gün sadece 2 kg kuru otla bir ay kadar idare edebiliyoruz. Hatta buralarda dinlenecek olursak, şu ilerideki kaktüsleri ve çalıları bile yiyebilirim. Çünkü bizim dudaklarımız, dilimiz ve midemiz, onların sert dikenlerinden zarar görmeyecek şekilde yaratılmış.

Sahibim üzerinden inip yürüdüğü zamanlarda dikkatimi çeken bir şey oluyor. Kumda yürümek onun için ne kadar zor.

Ayakları sık sık bileklerine kadar kuma batıyor.

Oysaki benim hiç böyle bir derdim yok. Çünkü Yaraticımız bize kuma saplanmadan yürüyebilelim diye geniş tabanlı ayakkalar vermiş. Bir de tabanlarımıuzu öyle kalın bir deriyle kaplamış ki, çölün kavurucu ısıcaklıktaki kumları ayaklarımıza zarar vermiyor.

Birazdan güneş batacak, çöldeki ilk günümüz bitmek üzere. Umarım önumüzdeki günler bugünkü gibi geçer de gideceğimiz yere zamanında varız. Kum fırtınası çıkarsa yolculuğumuz uzayabilir. Gerçi Rabb'imiz bizi bu durumun da üstesinden gelecek şekilde yaratmış. Rüzgârin uçurduğu kumlar gözlerimizin içine

girmesin diye, bize uzun ve çok sık kirpikler vermiş. Burnumuza da kaslar koymuş. Bu sayede istediğimiz zaman burun deliklerimizi kapatabiliyoruz. Böylece burnumuza da kum kaçmamış oluyor.

Yavaşlamaya başlıyoruz, galiba duracağız. Zaten yorulmuştum, biraz dinlenmek bana iyi gelecek.

ÇİN VAZOSU

H. İbrahim ÇAYIRLI

— Kalk yavrum, uyan artık. Kâbus görürorsun, kalk hadi, uyan ne olur!

Kendime geldiğimde annem beni sarsarak sürekli bunları tekrar ediyordu. Babam da başımdaydı. Babamın gözlerini, hiç bu kadar iri görmemiştim. Bu arada annem bir bardak su getirmişi bile. Ben su- dan bir yudum almıştım ki annem,

— Söylemeliyim, artık söylemeliyim. Hepsi benim yüzümden, deyip durduğun şey nedir, diye sordu en- dişeli bir ses tonuyla.

— Bir şey yok! Ne gördüğümü de hatırlıyorum. Bir şeyle beni sıkıştırdı galiba, deyiverdim.

Böyle derken de içim içimi yiyordu. Bu, bir fırsat olabilirdi. Hazır konu açılmıştı, söyleyebilirdim. Fakat gecenin yarısında be- nem yüzümden uyanan bu insanlara, şimdi bir de işin doğrusunu söylesem sonum ne olur diye kestiremedim. Bu sebeple her zamanki cevabımı verdim.

— Bir şeyim yok, iyiyim. Şimdi ken- dimi iyi hissediyorum, izniniz olursa tekrar yatmak istiyorum.

Tekrar yatmadan önce sırlısklam olmuş kıyafetlerimi annem bir çırpıda değiştirdi. Babamın dudakları ise kiper kiperdi. Arada bir bana doğru nefesini üflüyordu. Belli ki benim için dua ediyordu. Işığım söndürüp odadan çıkarken annem,

— Şu senin Ahmet çocuğu bu hâle getirdi. Psi- kolojisi bozuldu zavallının, dedi.

— Sözlerine dikkat et hanım! Ahmet'le birbir- lerini ne kadar çok sevdiklerini biliyorsun. Zaten Ahmet burada bile değil şu an, diye cevap verdi babam.

Buna benzer konuşmalar evimizde sürekli olurdu. Ahmet ağabeyim, doğumu esnasında an- nesini kaybetmişti. Bu hadiseden iki sene sonra

da babam annemle evlenmiş. Babam bizi birbirimiz- den ayırmazdı, ama annem için aynı şeyi söylemek zordu. Hep benim; daha akıllı, daha tertipli, düzenli ve çalışkan olduğumu savunurdu. Fakat işin aslı öyle değildi. Evdeki yaramazlıklar çoğu zaman ben yap- mama rağmen azarı Ahmet yerdi. Çünkü o, büyüğü ve bana da göz kulak olmaliydi.

Annemle babamın sesleri, kızarmış kulaklarında çınlarken ben yastığı başımın üzerine bastırıp ağladığımın duyulmamasına çalışıyordum.

Aslında her şey annemin kıymetli Çin vazosuya başlamıştı. Annem vazoları çok severdi. Hele porse- len olanların kıymeti belki benden bile fazlaydı. Onların olduğu odanın camı bile açılmaz, bir hava akımına kapılıp düşmelerine mâni olunurdu. Annemin gözde vazosu ise Çin'de öğ- retmenlik yapan dayım tarafından getirilmiş- ti. Vazo müzemizin en nadide eseri buydu. Hem çok uzaklarda olan dayımın hediye- si olması hem de Çin'in meşhur porse- leninden olması onu diğerlerinin üzerine çıkarmıştı. Evimize gelen bütün misafir- lere gösterilir ve her ziyaretten sonra mutlaka silinip parlatılır, itinaya yerine yerleştirilirdi.

Bir gün evimizin holünde balonumla sektirme oynuyordum. Nasıl olduysa bu Çin vazosuna çok yakın olduğumu fark etmemişim.

Vazonun sehpasına çarptığımı ve onun kırıldığını gördüğümde kendimi odama attım bile. O sırada Ahmet ağabeyim, çoğu zaman yaptığı gibi kitap okuyordu. Sesи o da duymuştu. "Ne oldu?" der gibi yüzüme baktı. Ben de omzumu silkerek, "Bilmem." dedim.

Annem ise çok yakınlarından birinin ölüm habe- rini duymuş gibi çığlığı bastı. Sesi duymuştu. Böyle bir şangırtılı elbette nadide Çin vazosu çıkarılabilirdi. Onun nefes alışverişini tâ buradan duyabiliyordum. Vazonun parçalarıyla annem bizim odaya geldi. Göz- lerinin beyazı dâhil yüzünün her tarafı kızarmıştı.

– Kim yaptı bunu, benim vazomu kırmaya hanginiz cesaret etti, sorusunu belki onuncu kez sordu.

Bu sorulardan ilkini bana, diğer dokuzunu Ahmet ağabeyime sormuştı. Holde benim balonla oynuyor olduğumu bilmesine rağmen Ahmet ağabeyimin üzerine yürüdü. Annem ne zaman odamıza gelse Ahmet ağabeyim hemen ayağa kalkardı. Yine ayakta olduğundan annem onu itti ve o da yatağının üzerine düştü. Sadece,

– Vazonun nasıl kırıldığını bilmiyorum, dedi.

– Sus, seni gidi yalancı. Zaten ağızından doğru düzgün laf çıkmıyor. Çıkınca da kocaman yalan çıkarıyor. Baban gelince ben sana sorarım, dedi ve Ahmet'i kulağından tutarak vazonun yanına götürdü.

Bütün kırıkları ona temizletti. Ona çok hakaret etti. Arada attığı tokatların sesini ben bile duyuyordum. Ahmet ağabeyim odaya geri geldiğinde bana hiçbir şey demedi. Yediği tokatlardan yanağı kırkırmızı olmuştu. Kulağının biri de diğerine göre kızarık ve uzamış gibiydi.

– Üzülme, dedi. Bir vazo işte. Yenisi alınır yerine gelir. Ben kimseye bir şey çaktırmam, üzülme.

Benden üç yaş büyük olmasına rağmen sanki yirmi yaş büyük gibi davranışlarıydı.

Akşam babam gelince sorgulama tekrar başladı. Babam, ağabeyim kadar beni de sıkıştırınca korkudan “Ben yapmadım.” demek zorunda kaldım. Annemin de desteğiyle hadise, Ahmet ağabeyimin üzerine kaldı. Fakat babamın, annemin sıkıştırmasıyla ona attığı bir tokatvardı ki işte o zaman Ahmet ağabeyimin ağladığını gördüm. Vicdanım sızladi, “Durun, ben kirdim.” demek istedim, fakat bir türlü sessizliğini bozmadım. Ahmet ağabeyim doğru odaya gitti, ağladı. O günden sonra sessizliğine sessizlik eklendi, eklendi. Bir haksızlığa uğramıştı ve babamdan da ilk defa tokat yemişti.

Babamızı çok seviyordu. Bu hadiseden sonra onun sessizliğini bozan tek şey, günden gene artan öksürükleri oldu. Bütün bunlara rağmen bizim ilişkimizde herhangi bir değişiklik olmadı ama ben onun yüzüne bakamıyordum. Kocaman bir kalbi vardı. Fakat bu kalp babama çok kırgındı.

Bir gün cesaretimi toplayıp özür diledim ama söylediğimi ben bile zor duydum. Okuduğu kitaptan kafasını kaldırıp tebessüm edince affedildiğini düşündüm. Fakat vazonun konusu neredeyse her gün bir şekilde evin gündemine giriyyordu. O, yalancılıkla suçlanınca asıl ben yerin dibine giriyyordum. Babamın konuya sessiz kalışına ve hadisenin hâlâ konuşulmasına çok üzülüyordu.

Vazonun kırılmasının üzerinden üç ay geçmişti. Bir gün babam, öksürüğü hiç kesilmediği için Ahmet ağabeyimi doktora götürdü. Filmler, tetkikler, tahliller derken gidiş o gidiş oldu. Ahmet ağabeyim hastaneye yatırılmış, onun sessizliği de bu arada sanki babama geçmıştı. Babam bir haftadan beri hastanede onunla ilgileniyordu. Bu hafta sonu onun ziyaretine ben de gittim. Hâli, evdekinden daha zayıftı ve rengi de iyice beyazlamıştı. Beni görünce çok sevindi. Eliyle yanına yaklaşmamı işaret etti ve kulağıma şunları fısıldadı.

– Sakın benim için üzülmeye. Ben aramızdaki bu sırrı saklamaya devam edeceğim.

O gün Ahmet ağabeyimin bana ne söylediğini kimseye söyleyemedim. Fakat ben bu sırrı saklamaya devam ettikçe kâbuslar da yakamı bırakmayacaktı anlaşılan. Bugün kahvaltıdan sonra annemle babamın yanına gittim. Meşhur Çin vazosunun hikâyesini, Ahmet ağabeyin suçu benim yerime üstlendiğini ve bütün bunları beni korumak için yaptığıni söyledi. Sözlerimin sonunda,

– Artık ne yapacağınız yapın. Çünkü asıl suçlu benim, dedim.

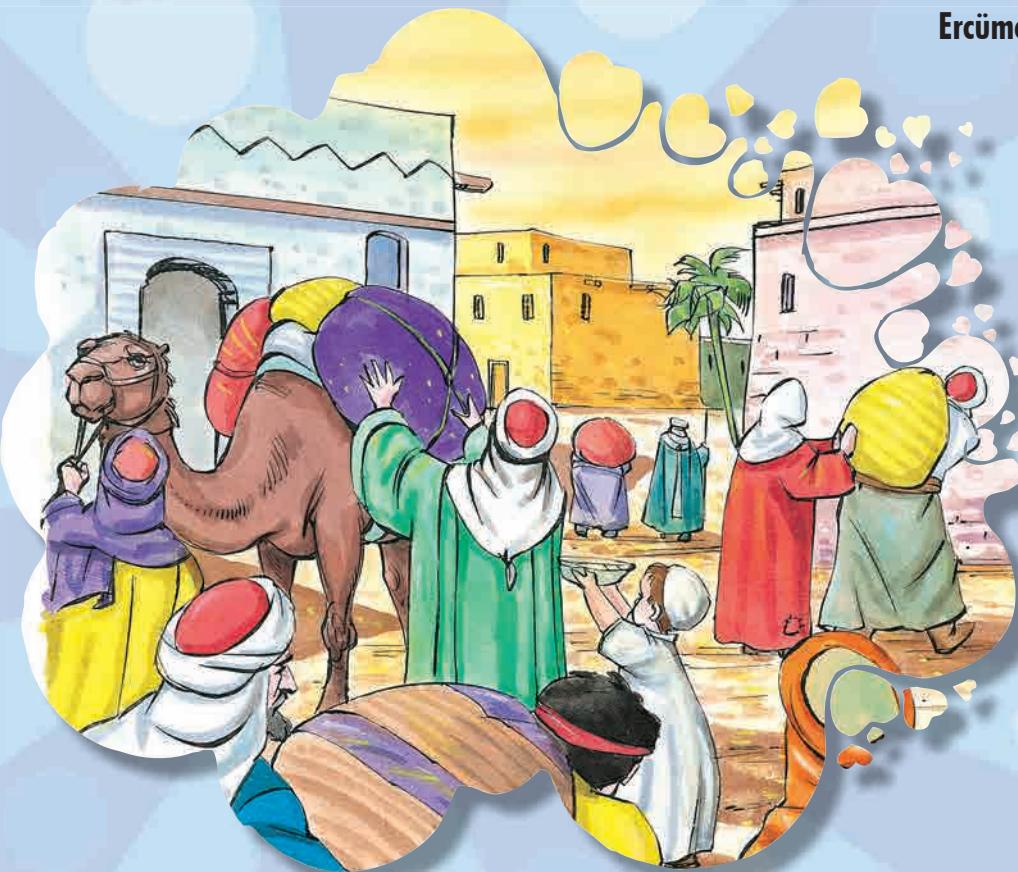
Her ikisi de çok şaşırılmış, her ikisinin de gözleri dolmuştu. Hele annem, çok üzgündü. Çektiği vicdan azabını içinde daha fazla taşıyamadı:

– Bugün hastaneye ben de geliyorum. Oğlumuzu alıp bundan sonraki bakımını evde yapalım. Hastane köşelerinde iyileşemedi zavalılıcık, dedi.

Ahmet ağabeyim hastaneden çıkabilecek kadar iyileşmiş olmadığından annemin söylediğiyi şey, o gün gerçekleşmedi ama annem bu hadiseden sonra Ahmet ağabeyime hep “Oğlum, evladım.” dedi.

KÂRLI TİCARET

Ercüment TAHA

Beklenirken yollarda, geldi masal saati.
Sallanıp orda burda, kaçırma saadeti.
Masal masal dediğin, bir acayıp rüyadır.
Damlacıklar yanında koşkocaman deryadır.

Bir diyarda geçer ya hani bütün masallar,
Bir memleket uydurmuş bu masalı yazanlar.
Şimdi masal başlıyor. Hiş! Gözler kapanmasın!
Uyuyup horlayanlar öğrenirrim şanmasın.

Yüzlerce güzel gülün, binbir renkli sümbülün,
Aştığı diyar varmış arkasında bir gölün.
Genelde bu diyarin çiftçiymiş insanları,
Saymakla bitmiyormuş tarla ve hayvanları.

Sultandan hediyeymiş lakin bütün malları,
O emanet verirmiş; koyarmış kuralları.
“Çiftliklerim sizindir alın kullanın.” dermiş.
Halkına ihsanlarda bulunmayı severmiş.

Bu muhteşem ülkede her şey güzel giderken,
Bir savaş çıkıvermiş günler zevkle geçerken.
Sultan haber salarak ülkenin her yerine,
Bakin neler söylemiş dinleyen çiftçilere:

“Halkım! Şimdi çok büyük bir savaşta ülkemiz.
Hep kuşatma altında kara, hava ve deniz.
Sizin güçlerinizle çiftliklerim korunmaz!
Bu şiddetli savaşa kale olsa dayanmaz.

Siz iyisi mi bana satın mallarınızı,
Savaş bitene kadar sıkmayın canınızı.
Nasilsa o çiftlikler zaten benim mülkümdür,
Onları korumamak tüm halkıma zulümdür.

Hem size gayet güzel yüksek fiyat veririm.
Şakın meraklanmayın hak adalet bilirim.
Savaş savaş dediğin elbette bir gün biter,
O zaman mallarınız tekrar sizlere döner.

Hem de savaş boyunca korunur mallarınız,
Hiç azap yüzü görmez güzel hayvanlarınız.
Bütün maşraflar bana, türlü eza cefalar...
Selâmet sizin olsun, size olsun şefalar”.

Sultandan duyulunca bu harikulade ferman,
İki adam ayrılmış o diyarın halkından.
Birinci adam hemen satmış tüm çiftlikleri.
Demiş, “Bin şükran sana ey sultan hazretleri!”

Düğü “Hayır!” demiş, “Ne çiftliği satarım,
Ne de hayvanlarımı sürüsüne katarım!
Ben iyiyim, güclüyüm, zenginim görgülüyüm.
Kendi çiftliklerimi korurum, gönüllüyüm.

Kim benden daha iyi koruyabilir beni?
Gölgemİ bile sokmam, çiftliğime gölgemi!”
Böyle demiş kibirli satmamış çiftliğini,
Daha ilk saldırında kaybetmiş her şeyini.

Şimdi meselimizin esasına bakalım.
Malları veren Sultan Rabbimizdir dostlarım.
Biziz anlatılan esasen hikâyemizde,
Çünkü bütün varlıklar emanet elimizde.

Tüm varlığın sahibi yalnız Allah'tır dostlar.
Zaten her emanette O'ndan bir işaret var.
Elimiz, ayağımız, oyuncak arabamız,
Bize O'ndan emanet, annemiz ve babamız.

Emaneti bilerek şükrederekse Allah'a,
En karanlık gecemiz dönüverir sabaha.
Dersimizi alalım bu meseli bilerek,
Günaha girmeyelim, “Yaptım!” “Ettim!” diyerek

Her varlığı hakkıyla yapan O'dur eden O,
Kâinatta ne varsa tamamını veren O!
“Yol O'nun varlık O'nun” bunu öğrenmeliyiz,
Bizde olan her bir şey emanet bilmeliyiz.

Beklenirken yollarda, geldi masal saatı.
Sallanıp orda burda, kaçırma saadeti.
Masal masal dediğin, bir acayıp rüyadır.
Damlacıklar yanında koşkocaman deryadır.

ÇOCUKLAR İYİLEŞİRSE

Rüstem GÖKÇE

Resûlûlah'ın torunları Hasan ve Hüseyin hastalanmışlardı. Babaları Hazreti Ali ve anneleri Hazreti Fatîma, Allah'a şöyle bir adakta bulundular: "Çocuklarımız iyileşirse üç gün oruç tutalım."

Çok geçmeden hastalar şifaya kavuştu ve baba da anne de oruçlarına başladılar. Birinci gün sahra kalkıp oruca niyet ettiler, günü oruçlu geçirip akşamda iftarlıklarını hazırladılar. Akşam olup da tam iftar edecekleri sırada, bir fakir gelip,

– Allah için bana bir yiyecek verin, açım, dedi.

Onlar da yemeye hazırlandıkları yemeklerinin tamamını hiç başlamadan o fakire verdiler. Kendileri su ile iftar ettiler. Evde gece yiyecekleri bir şey de yoktu. İftarda bir şey yemedikleri gibi, sahra da kalkmadan ikinci gün oruçlarına devam ettiler. Akşam olunca bu sefer

de bir yetim gelip,

– Allah için yiyecek bir şey, dedi.

Onlar da yine ağızlarına bile almadan iftar sofralarındaki yemeğin tamamını yetime verip su ile iftar ettiler.

iftarsız, sahursuz üçüncü gün de oruçlarına devam ediyorlardı. Üçüncü günün iftar vakti gelmişti. Kapılarını bu sefer de bir esir çaldı. O da aç olduğunu söyleyip onlardan bir miktar yiyecek istedi. Hazreti Ali ve Hazreti Fatîma, bu sefer de yiyeceklerinin tamamını o fakire verdiler. İftarlarını yine su ile yapmışlardır ama adadıkları oruçları da bitmişti artık.

Onların yokluk içinde yaptıkları bu cömertlik ve başkalarını kendilere tercih etmeleri Cenab-ı Hakk'ın çok hoşuna gitmişti. Haklarında "Onlar kendi canlarının çekmesine rağmen yemeği fakire, yetime ve esire yedirirler." mealindeki İnsan süresinin 8. ayetini göndererek onlardan razi olduğunu bildirdi.

BU HÂLLERİNİ KORUYABILIRLERSE

Yusuf KARAGÖL

İran hükümdarı Yezdücerd, Çin kralına Müslümanlara karşı yardım istemek için mektup yazmıştı. Çin kralı gelen elçiye şöyle dedi.

– Kralların, düşmanlara karşı birbirlerine yardım etmeleri gerektiği kanaatindeyim. Ancak, sizi yurdunuzdan çıkarmak isteyen şu kavimden bahset bana. Onların az, sizin ise çok olduğunuzu söyledin. Bana göre az bir kuvvette sahip olan o insanların, sizin gibi güçlü ve sayıca çok olan bir orduyu yenmeleri; onların hayırlı, sizin de kötü bir yolda olduğunuzun göstergesidir.

Elçi,

– İstediğini sorabilirsın, deyince Çin hükümdarı:

– Onlar, verdikleri sözleri yerine getirirler mi, diye sordu.

– Evet, dedi elçi.

Çin hükümdarı,

– Savaşa başlamadan evvel size neyi tavsiye ederler, diye sordu.

– Bizden üç şiktan birini seçmemizi isterler: Ya onların dinlerine girmemiz gerekir. Bu takdirde onların sahip olduğu bütün haklara sahip olacağımızı söylüyorlar. Ya da bizi düşmanlara karşı korumaları mukabilinde bizim vergi vermemizi isterler. Bunu da kabul etmezsek savaşırlar, dedi elçi.

Hükümdar:

– Komutanlarına itaatleri nasıldır, diye sordu.

Bu soruya Fars elçisi,

– Bir cemaat, mürşidine nasıl itaat ederse öyle itaat ederler, dedi.

Hükümdar:

– Kendilerine haram kılınanları helal, helal kılınanları da haram sayarlar mı, diye sordu.

– Hayır, dedi elçi.

Çin hükümdarı bu cevap üzerine,

– Bu millet haramı helal, helali da haram yapmadıkça asla mağlup edilemez, dedi.

En sonunda Çin hükümdarı, şöyle bir mektup yazdı ve elçiye verdi,

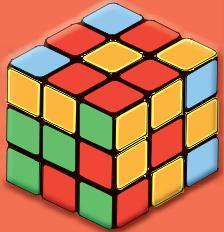
“Sana bir ucu Çin’de, diğeri de Merv’de olan bir ordu ile destek gönderebilirim. Bunu yapmam gerektigine inanıyorum. Fakat elçinizin bana anlattığı bu millet, dağıları yerinden sökmek istediğiinde bunu yapabilecek güce sahiptir. Onlar bu hâllerini koruyabilirlerse emir verildiğinde beni dahi yerimden edebilirler. O hâlde onları razi et ve anlaş onlarla. Sana dokunmadıkları sürece sen de onlara ilışme.”

Okumanın Faydaları

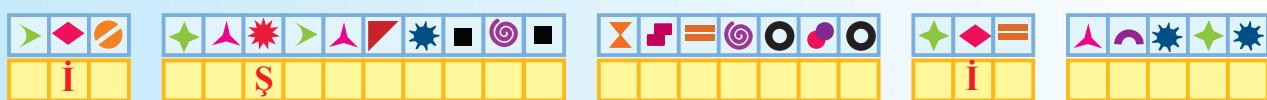

Hacı SAĞLAM

- Ne kadar çok okursak kelime hzinemiz o kadar gelişir. İnsan, ne kadar çok kelime biliyorsa o kadar geniş düşünebilir. Düşünme egzersizleri hem zekâyi hem de analitik düşünmeyi geliştirir.
- Ruh dünyamızı bir ev gibi düşünürsek bu binanın tuğları kelimelerdir.
- Okumak insanın hayal gücünü geliştirir. Okunan her kitap insanın gelişmesi ve değişmesine katkı sağlar.
- Kitaplar sayesinde padişahların, kralların, şehzadelerin, zenginlerin, fakirlerin, âbidelerin, zahitlerin, yolcuların, öğrencilerin ve daha nice kişiliklerin hayat şekillerini öğreniriz.
- Okumak, kişiye yeni seyahatler yaptırır, yeni dostluklar kazandırır.
- Hiç bilen insanla bilmeyen bir olur mu? Elbette çok okuyan çok bilir.
- İnsanın olgunlaşması için kitap neyse meyve için güneş de odur.
- Merak ilmin hocasıdır. Okumak merak ettirir, merak tekrar okumaya yönlendirir. Böylece salih bir daire oluşur.
- Günümüzün en büyük dertlerinden biri olan cahilliği ortadan kaldıracak olan şey okumaktır.

HADİS BULMACA

A B C Ç D E F G Ğ H İ İ J

Anahtar

K L M N O Ö P R S Ş T U Ü V Y Z

Esmâü'l Hüsna

Râuf

Akif MERT

Yüce yaraticının Râuf ismi "çok şefkatli, çok merhametli, kolaylık sağlayan" anlamlarına gelmektedir. Rabbimiz yüce Allah, biz kullarına şefkat göstermektedir. İhtiyacımız olan her şeyi hazır olarak bulmamız bu şefkatın bir göstergesidir. Dünya tam da biz insanların yaşaması için düzenlenmiş gibidir. Ayrıca bitkiler, hayvanlar, meyveler ve daha neler hep bizlere hizmet etmektedir. Bunlar Allah'ın şefkat eserleridir.

Bir çocuk annesinin karnındayken Allah tarafından korumaya alınır. Çünkü Allah anne karnını bebeği koruyacak şekilde yaratmıştır. Doğma vakti yaklaşınca dünyadaki besini, yani anne sütü oluşmaya başlar. Yüce Allah o kadar şefkatlidir ki bebek dünyaya gelmeden rızkını hazır etmektedir. Bunun yanında çaresiz olan bebeği koruyup büyütmesi için annelik şefkatini anneye vermesi de Allah'ın kullarına olan şefkatindendir.

Râuf olan Allah kullarına taşıyamayacağı yükü yüklemez. Onlara her işin kolayını emreder. Hasta olduğunda, yola çıktığında bazı ibadetleri hafifleteştirir veya hiç yapırmaz. Yani işleri zorlaştırmaz kolaylaştırır.

Çünkü Yüce Allah'ın kullarına olan şefkatı, bir annenin yavrusuna olan şefkatinden çok daha fazladır.

Kâdir: Tam kudret sahibi, kudrette hiçbir surette acz bulaşamayan.

Muktedir: Kendisine hiçbir şey mümteni (imkânsız) olmayan, şiddet veya kuwert ile hiç kimseyin Kendisine karşı çıkamayacağı tam kudret sahibi.

Evvel: Bütün varlıklardan önce var olan, Kendisine hiçbir şeyin sevk etmediği Zat.

Âhir: Sonu olmayan, varlıkların geçmesinden sonra bâki kalan.

Sabrun Yarısı Oruç

Ahmet Nazif YAVUZ

Oruç, niyetlenip imsak vaktinin başlamasından akşam güneşinin batışına kadar Allah rızası için hiçbir şey yemeden içmeden durmaya denir.

Oruç, İslâm'ın beş şartından biridir. Ramazan orucu, tutmaya gücü yeten her kişiye farzdır. "Ey iman edenler! Sizden evvelkilere farz kılındığı gibi, sizin üzerinizde de oruç tutmak farz kılındı." (Bakara Sûresi, 183. âyet.)

Yüce Allah, mübarek Ramazan ayını on bir ayın sultani yapmıştır. Kur'ân-ı Kerim'in indirilişi bu ayda gerçekleşmiştir. Bütün kötülüklerden arınarak temizlenip kendimize gelmemiz için de bu aya oruç ibadeti konulmuştur. Oruç, günahlardan kaçınmamıza yardımcı olur ve bizi insana yakışmayan kötü davranışlardan korur. Oruç, müminin ahlâkını güzelleştirir.

Orucun Faydaları

- ◆ Aşırı isteklerimize engel olur. Oruç tutanlar daha sabırlı ve metin olurlar.
- ◆ Bir yıl boyunca devamlı çalışıp yorulan mide ve diğer organlarımız dinlenirler.

- ◆ Oruç, insanın ahlâkını güzelleştirir ve kişiyi iyiye ve güzele götürür.
- ◆ Oruç; fakir ve yardıma muhtaç olan kişilerin durumunu daha iyi anlamamızı sağlar. Böylece yardımlaşma, acıma, şefkat ve merhamet duyguları gelişir.

Oruç Kimlere Farzdır

Ramazan orucu şu üç özelliği taşıyan her kişiye farzdır:

- ◆ Müslüman olmak.
- ◆ Akıl ve şuur sahibi olmak.
- ◆ Ergenlik çağına girmiş olmak.

Kabul Olmasının Şartı

Bir orucun kabul olabilmesi için orucu niyet edilmesi şarttır.

Oruç tutmak isteyen kişi, niyetin vakti içinde oruç tutmak kastıyla tutacağı orucu kalbinden geçirirse oruca niyet etmiş olur. Diliyle söylemesi şart değildir. Fakat, kalpten geçirilen niyeti dil ile söze dökse daha iyi olur.

Oruç Tutma Vakti

Orucun vakti, imsak vaktinden akşam güneşin batışına kadardır. İmsak vakti sabah namazının vaktinin girdiği zamanıdır. Güneşin doğuşu ile imsak biter. İftar vakti ise orucun açılacağı vakittir.

Orucu Su ile Açalm

Orucu hurmayla, yoksa su ile açmak sünnettir. Peygamberimiz: "Biriniz iftar edeceği zaman hurma ile iftar etsin, hurma bulamazsa su ile etsin. Zira su da pek temizdir." buyurmuştur. (Tirmizi.)

Orucu açmadan önce de iftar duası yapabilirsiniz.

"Allah'ım! Senin için oruç tuttum. Sana inandım. Sana güvendim. Senin rızkınla orucumu açtım. Yaptığım ve yapmam muhtemel günahlarımı bağışla."

Kimler Oruç Tutmayıabil

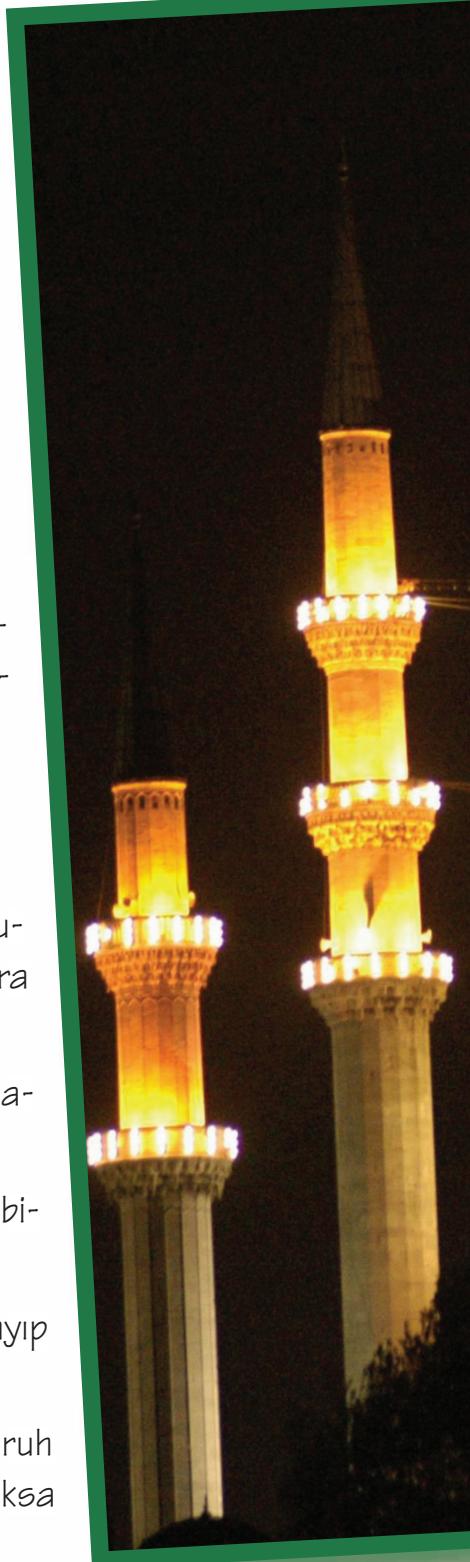
◆ Dinimize göre, seferî sayabileceğimiz uzaklıkta bir yolculuğa çıkmak. Yolculuk esnasında tutulmayan oruçlar, daha sonra kaza edilir.

◆ Oruç tuttuğu zaman, hastalığının artmasından veya uzamasından endişe eden, orucunu sonra kaza edebilir.

◆ Hamile veya çocuk emziren hanımlar oruçlarını tutmayıabilirlər.

◆ Oruç tutamayacak kadar yaşlı olan kimseler, oruç tutmayıip yerine fidye verebilirlər.

◆ Oruçlu kişi, açlıktan veya susuzluktan dolayı beden ve ruh sağlığının ciddi derecede bozulması tehlikesi ile karşılaşacaksa orucunu bozup daha sonra kaza edebilir.

EY ORUĞ
TUT BİZİ

Orucu Bozan Kâller

- ◆ Yemek, içmek veya ilaç yutmak.
- ◆ Ağızına istemeden giren yağmur, kar ve doluyu kendi isteğiyle yutmak.
- ◆ Sigara, nargile içmek.
- ◆ Dışarıdan bir susam tanesi kadar bir şeyi alıp yutmak veya çığneyerek yemek.
- ◆ Çok az miktarda tuz yemek.

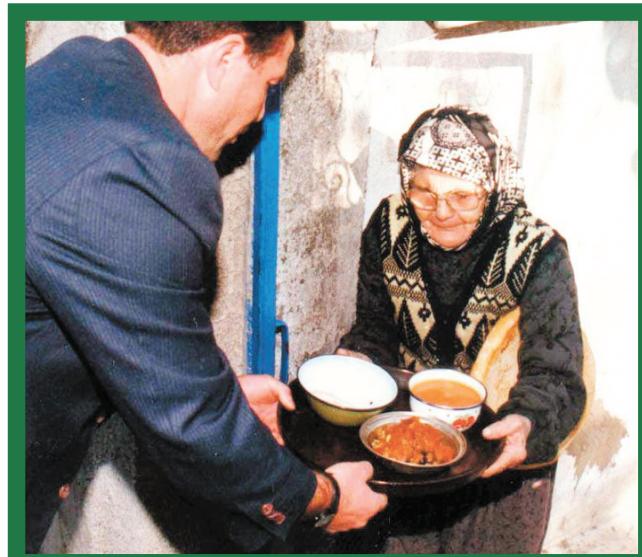
Bu sayılanlardan herhangi birini özürsüz olarak yapan kişi hem bozulan orucunu kaza etmeli hem de kefaret orucu tutmalıdır.

Nazayı Eroğluren Kâller

- ◆ Bir defada çok miktarda tuz yemek.
- ◆ Yenmesi normal olmayan zeytin

çekirdeği yemek. (Yenmesi alışılmış olan çekirdeği yemek ise kefaret gerektirir.)

- ◆ Pamuk, kâğıt, taş, toprak, demir, altın ve gümüş gibi şeyleri yutmak.
- ◆ İçi olmayan ceviz ve badem yutmak. (Bunların içi olanları yenildiği takdirde kefaret gereklidir.)
- ◆ Ağızına aldığı boyalı iplik gibi şeylerin boyası ile rengi değişen tükürüyü yutmak.
- ◆ Boğazına kaçan kar veya yağmuru kendi isteği olmadan yutmak. (Kendi isteği ile yutarsa kefaret gereklidir.)
- ◆ Zorlama ile oruç bozmak.
- ◆ Dişleri arasında nohut tanesi kadar kalan yemek kırıntısını yutmak.
- ◆ Abdest esnasında ağızına ve burnuna su alırken elinde olmayarak boğaza su kaçması.

- ◆ Unutarak yiyp içtikten sonra orucun bozulduğunu zannederek yiyp içmek.
- ◆ Kendi isteği ile kuşmak. Bu kuşma ağız dolusundan az da olsa orucu bozar.
- ◆ Ağız dolusu gelen veya kendi isteğiyle getirdiği kuşmuğu mideye geri çevirmek.
- ◆ Kendi isteği ile içine veya genzine duman çekmek. İstek dışı olursa oruç bozulmaz.
- ◆ Güneş batmadığı hâlde battı zannederek iftar etmek.
- ◆ İmsak vakti geçtiği hâlde daha vakit vardır zannederek yemek.
- ◆ Ramazan orucundan başka bir orucu bozmak.
- ◆ Hastalık sebebiyle ilaç almak, iğne vurdurmak, fitil koymak.

- ◆ Vücutta bulunan herhangi bir yaraya sürülen ilaç gibi maddelerin vücuda girmesi.
- ◆ Burna ilaç çekmek.
- ◆ Ağza alınan veya burna çekilen suyun hatayla boğaza veya genze kaçması.

Orucu Bozmayan Kâller

- ◆ Oruçlu olduğunu unutarak yemek ve içmek.
- ◆ Kendi isteği dışında boğazına toz ve duman girmesi.
- ◆ Mide bulanması sebebiyle kişinin kendi isteği dışında kuşması.
- ◆ Dişleri arasında sahur yemeğinden kalan nohut miktarından az olan kırıntıyı yutmak.
- ◆ Ağızındaki tükürüyü yutmak. Ağızın dan dışarı çıkıp tamamen ayrılan tükürüyü tekrar yutmak.
- ◆ Ağızına gelen balgamı yutmak.
- ◆ Göze ilaç damlatmak.
- ◆ Kan aldırmak.
- ◆ Gözlerine sürme çekmek.
- ◆ Cilde krem veya merhem sürmek.

ALTI HUSUSTA SÖZ VERİN

Allah Resûlü şöyle buyurdular.

– Siz bana altı meselede söz verin, ben de size Cennet'i söz vereyim: **Konuşurken dosdoğru konuşun!** Davranış ve beyanlarınız dosdoğru olsun. Ve sizler bu mevzuda âdetâ birer oka benzeyin! **Vadettiğinizi yerine getirin!** Zaten bunun aksi münafıklık alâmetidir. **Emanette emin olun!** Bir yerde emin bilindiğinizden dolayı size bir şey emanet edilmişse sakın sizi böyle zannedeni, zannında yalancı çıkarmayın! Hatta onların hüsnü-zanlarını ahirette dahi yalan çıkarmamaya bakın! **İffetli olun!** Irz ve namusunuzu koruyun, başkalarının irz ve namusunu aynen kendi namusunuz gibi muhafaza edin! **Gözlerinizi harama karşı kapayın!** Size ait olmayan şeylere bakmayın ve istifadesine mezun olmadığınız şeylere göz dikmeyin! Harama bakmak, kalbi ifsat eder. Elinizi başkalarına zarar vermekten uzak tutun! **Hiç kimseye ve hiçbir şekilde kötülük yapmayın!**

DÜŞÜNDÜREN TESTLER

Zekeriya ŞEN

1. "Dünyada merak ettiğim her şeyi içinde bulabileceğim bir kitap olmalı. Okudukça beni mutlu eden, içime huzur veren bir kitap... İyiyi, doğrulu, güzeli, yeri, göğü her şeyi anlatan bu kitabı en kısa zamanda okumak istiyorum."

Aşağıdakilerden hangisi, yazarın okumak istediği kitabın özelliklerinden değildir?

- A. Okuyana huzur ve mutluluk vermesi
- B. Merak edilen sorulara cevap vermesi
- C. Çocukları ilgilendiren sorulara ağırlık vermesi
- D. Okuyucuya iyiye, doğruya ve güzele yönlendirmesi

2. "Okumanın tadını küçük yaşta alırsan hayat boyu kitaplarla dost olursun. Okuduklarını günlük yaşıntılarına yansıtınlar, her zaman taze bir fidan benzerler. Rüzgâr hangi yönden eserse essin, bu taze fidanı kıramaz. Kitapları sevmeyenler ise meyvesiz, çiçeksiz, yapraksız kuru ağaca benzerler. Rüzgâr böyle ağaçları kökünden söküp atabilir."

Metne göre, taze bir fidan gibi kalabilmek neye bağlıdır?

- A. Kitapları çok sevmeye
- B. Çok okumaya
- C. Okuduklarını hayatı yansitmaya
- D. Her eve bir çocuk kütüphanesi kurmaya

3. Aşağıdakilerden hangisi, "bütün peygamberlerin" ortak özelliklerinden degildir?

- A. Dürüst ve güvenilir olmaları
- B. Günahlardan uzak kalmaları
- C. Allah'tan gelen mesajı doğru olarak insanlara iletmeleri
- D. Ticaretle uğraşmaları

4. "Anneler en büyük sabır çiçekleridir. Mesela bizleri dokuz ay karnında taşıyan, besleyip büyütlen onlardır. Kendisi için dahi yapamayacağı nice fedakârlıkları bizim için yapan annelerdir. Hastalandığımızda bizden çok istirap çeken, bizim için sabreden yine onlardır. Sabrıñ özüdür anneler."

Yukarıdaki metinde annelerin hangi yönünden bahsedilmemiştir?

- A. Sabırlı ve fedakâr oluşları
- B. Babamızdan daha şefkatli olmaları
- C. Hastalandığımızda üzülmeleri
- D. Dokuz ay boyunca yavrularını karınlarında taşımları

5. "Peygamberimiz Hazreti Muhammed Aleyhisselâm, ömrü boyunca şakayla bile olsa yalan söylememiştir. Kendisine emanet edilenlere asla ihanet etmemiştir. Hatta O'nun peygamberliğini kabul etmeyenler dahi bu hâlleryle bazı değerli eşyaları O'na emanet etmişlerdir. Sırf inadından İslâm'ı kabul etmeyen nice talihsizler vardır ki çocukluk dönemi dahil O'nun hiç yalan söylemediğini itiraf etmek zorunda kalmışlardır."

Yukarıdaki anlatılanlar, Sevgili Peygamberimizin aşağıdaki özelliklerinden hangisini ortaya koymaktadır?

- A. Daima adaletli davranışması.
- B. Haksızlıklara karşı çıkması.
- C. Dosdoğru ve güvenilir olması.
- D. Hem çok cesur hem de çok merhametli oluşu.

6 Aşağıdakilerden hangisi, Peygamberimizin çevresindekilerle iletişimini ifade etmez?

- A. Sadece O'nun söylediğleri yapılmıştı.
- B. Kendisi israftan kaçınır, muhtaçlara dağıtırken de çok cömert davranırdı.
- C. Bir konuda karar vereceği zaman çevresindekilerin görüşünü de alırdı.
- D. Çevresindekilerin sevinçlerini ve üzüntülerini paylaşırdı.

7 Allah'ın insanlara peygamber olarak bir melek değil de bir insan göndermesinin sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Bütün insanların meleklerden üstün olmaları.
- B. Meleklerin bu görevi yapmaya güçlerinin yetmeyeceği.
- C. İnsanların, bir peygamberi kendilerine örnek almalarının daha kolay olacağı.
- D. İnsanların, meleklerin dilinden anlamayaacağı.

8 Peygamber Efendimizin “ne güzel kumandan” diye övdüğü Osmanlı padişahı kimdir?

- A. Fatih Sultan Mehmet
- B. Yavuz Sultan Selim
- C. Kanuni Sultan Süleyman
- D. Murat Hündürdagi

9 “Bahar zamanı Dağıstan'da bir yolcu, köyden köye giderken bir dağ eteğine varmış. Bakmış ki kırmızı, mavi, sarı, mor, pembe, beyaz çiçekler tepenin yamacını kaplamış. Hafif rüzgâr ile dalga dalga köpüren bu renk ve ışık tufanı yolcuya çok etkilemiş. Adam, Yüce Allah'ın bu sanatına hayran kalıp başlamış bağırmaya: “Neredesin boyacı, boyacı sen neredesin?”

Yukarıdaki paragraftan hangi sonucu çıkaramayız?

- A. Yeryüzündeki bütün çiçekleri dilediği gibi boyayıp renklendiren Allah'tır.
- B. Çiçekler Yüce Allah'ın rengarenk sanat eserlerindendir.
- C. Böylesine renkli ve güzel çiçekler sadece Dağıstan'da bulunur.
- D. İnsanoğlu, Yüce Yaratıcı'nın eşsiz sanatına hayranlık duyar.

10 Türklerin, İslâm dini için sağladıkları en büyük fayda hangisidir?

- A. El sanatlarını geliştirmeleri.
- B. Müslümanları koruyup İslâm'ı dünyaya yaymaları.
- C. Bilim adamlarını yetiştirmeleri.
- D. Kur'an-ı Kerîm'i en güzel okumaları.

11 “Ezan, çiçeğin tam ortasında açan minik bir ses gibi minareden yukarıya yükseliyor. Kuşlar, ezana karşılık verircesine ağaçlardan kanatlanıyorlar. Şehirdeki insanları bir yerde toplayıp buluşturan cuma namazını çok seviyorum. Saatler buluşmayı gösteriyor bu vakitte. Cuma hutbesi, güne sıralanmış bir sürpriz gibi başlıyor. Cami imamı ana/baba haklarından söz ediyor.

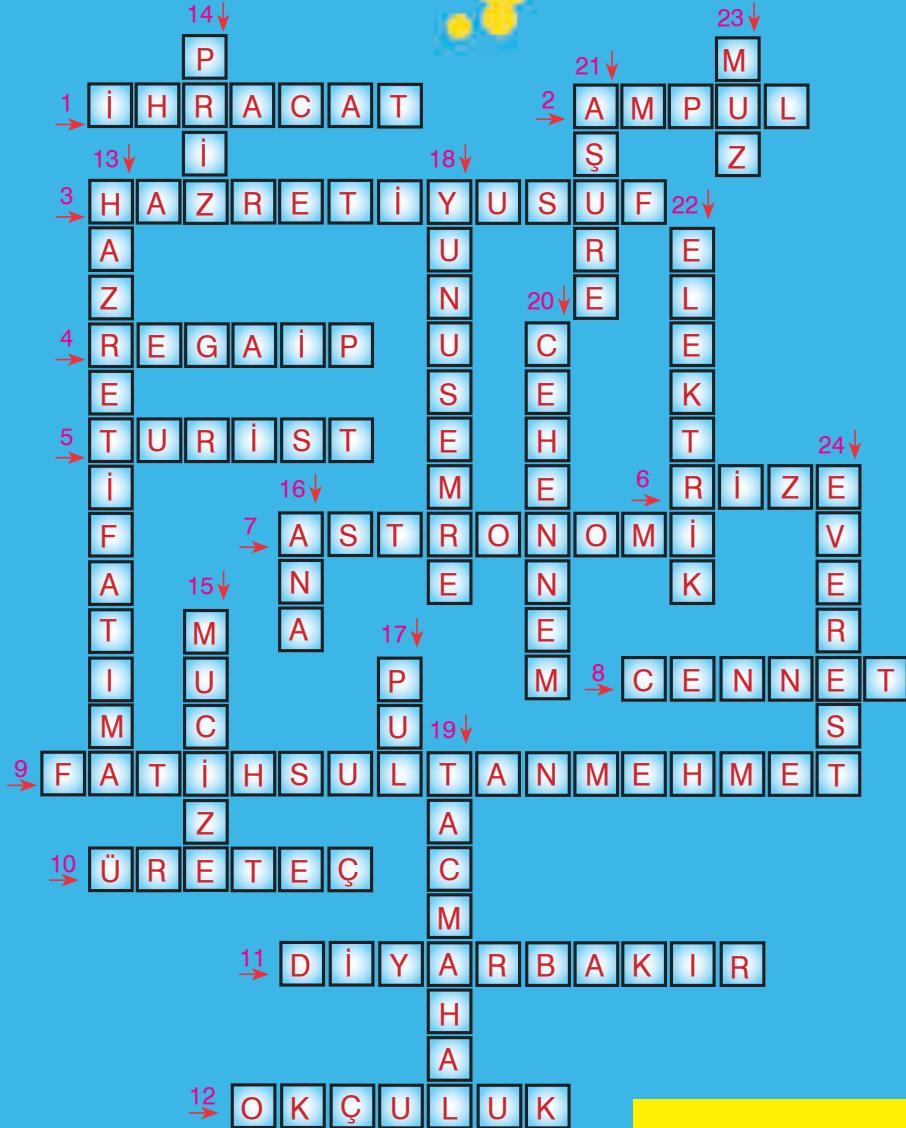
Paragrafta sözü geçen namazla ilgili hangi bilgi yanlışdır?

- A. Haftada bir defa kılınır.
- B. Müslüman erkeklerle farzdır.
- C. Evde tek başına kılınabilir.
- D. Sadece cemaatle kılınır.

ÇÖZÜMLER

Kare Bulmaca

B U L M A C A

ŞİFRELİ HADİS BULMACA

Kim başkasında gördüğü bir ayıbü kınarsa o ayıbü onunda başına gelmeden ölmez.

Hediyeşin ki birbirinize olan sevginiz artsın.

Kolaylaştırınız, zorlaştırmayınız, müjdeleyiniz, nefret ettirmeyiniz.

Kim bir hayra sebep olursa onu yapan gibi sevap alır.

Önce deveni bağla, sonra tevekkül et.

Bilmece Bildirmeye

Farklar

İki resim arasındaki yedi fark.

Harfleri Sırala

Sevelim sevilelim dünya kimseye kalmaz.

Var-Yok

YASİN

Hadis Bulmaca

Kim bir hayatı işi yapmaya yönelikse onu yapan kadar mükâfat alır.

Kelime Oluştur

TEVEKKÜL

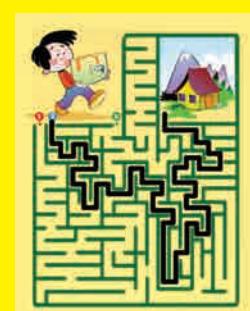
Hangi Harfler

İBADET

Gölgeler

E'deki gölge

Labirent

Sayı Eşleştirme

İHLÂS

FELÂK

YÂSÎN

DÜŞÜNDÜREN TESTLER

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
C	C	D	B	C	A	C	A	C	B	C